

Sedemdesetletnica Franceta Škrabca

Praznoval jo je v okviru
domačih in prijateljev.

stran: 10

Vesela aleluja

Vsem bralcem voščimo
veselo praznovanje
velike noči.

stran: 13

Bloška planota

Gospa Brona Žurga
opisuje bloško krajino in
ljude.

stran: 14

Bloški korak

Glasilo občine Bloke, letnik 2, številka 2, april 2001, cena: brezplačno

Občinski proračun

Kako bomo v letu 2001 gospodarili s sredstvi občinskega proračuna?

Občinski svet je na svoji 16. redni seji, ki je bila 22. februarja letos, na predlog občinske uprave brez večjih pripomb potrdil predlog proračuna občine Bloke za leto 2001. Proračun je izrazito investicijsko naravnan, saj bo za različne investicije namenjenega skoraj 43 % razpoložljivega denarja.

Ker velika večina prebivalcev ni seznanjena z obveznostmi, ki jih ima občina do različnih porabnikov, je v nadaljevanju tabelarično prikazana namembnost proračuna z zneski, ki jih bomo porabili za pokrivanje obveznosti na posameznem področju.

Za boljše razumevanje, kaj vse je potrebno po zakonu financirati iz občinskega proračuna, so v nadaljevanju obrazložene nekatere večje postavke. (Tabela na 2. strani.)

Zdravstvo in socialno varstvo – občina je po zakonu dolžna poskrbeti za zavarovanje oseb brez rednih prihodkov. Največji del denarja iz te postavke se porabi za delno ali celotno pokrivanje domske oskrbe ostarelih, ki nimajo ustreznih dohodkov, oziroma svojcev, ki bi lahko poskrbeli za ta plačila.

Izobraževanje – občina je dolžna osnovni šoli zagotoviti sredstva za materialne stroške ogrevanja, električne energije ter tekočega vzdrževanja zgradbe in opreme. Največji del stroškov pa se porabi za pokrivanje prevozov šolskih otrok.

Otroško varstvo – občina je dolžna plačati delež plačila predšolske vzgoje v vzgojno-varstvenih zavodih za otroke s stalnim bivališčem v občini Bloke. Zaradi nizke povprečne plače zaposlenih staršev v naši občini je delež, ki ga pokriva občina, relativno visok in je nad slovenskim povprečjem.

Vzdrževanje cest – občina je dolžna zagotoviti normalno prevoznost cest na celotnem področju občine in sicer v letnem

in zimskem času. Poleg strojnega in ročnega dela predstavljajo pomemben strošek tudi materialni stroški za letno vzdrževanje cest ter posipni material, ki se uporabljajo v zimskem času.

Javna razsvetljava – občina plačuje stroške električne energije in druge vzdrževalne stroške.

Izguba pri vzdrževanju centralnega vodovoda in odvozu komunalnih odpadkov – cena prodane vode je prenizka, zato ne pokrije celotnih stroškov vzdrževanja in obratovanja vodovodnega sistema. Podobna situacija je tudi pri pokrivanju stroškov za

odvoz komunalnih odpadkov. Ker občinski svet ni potrdil predlagane podražitve, je potrebno nastalo izgubo pri komunalnem podjetju Cerknica pokriti iz občinskega proračuna.

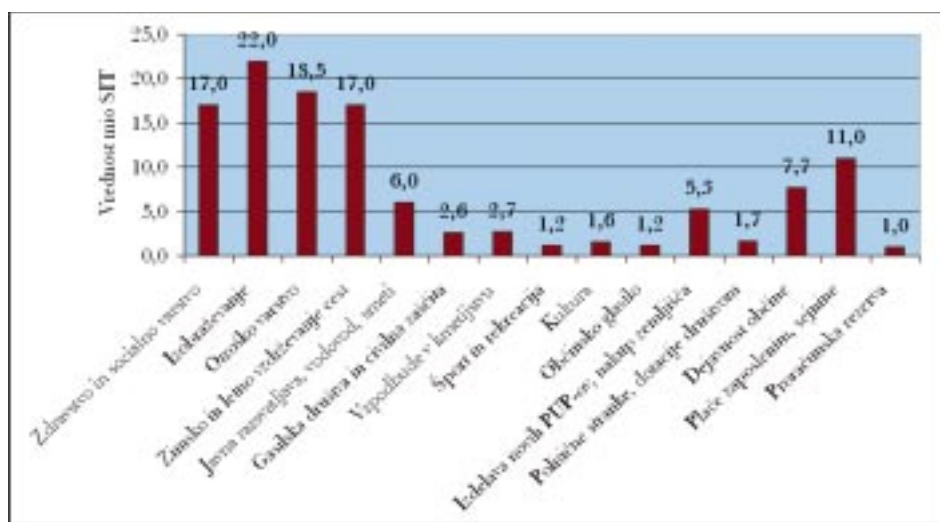
Vzpodbude v kmetijstvu – že v prejšnjem glasilu je bilo izčrpno opisano, kaj se financira v smislu vzpodbujanja razvoja kmetijstva. Skupaj s komisijo občinskega sveta za kmetijstvo proučujemo še nekaj predlogov, ki bi jih bilo smiselno finančno podpreti.

Ostali splošni stroški proračuna so že v sami tabeli dovolj jasno opredeljeni, zato smatram, da jih ni potrebno še natančneje pojasnjevati.

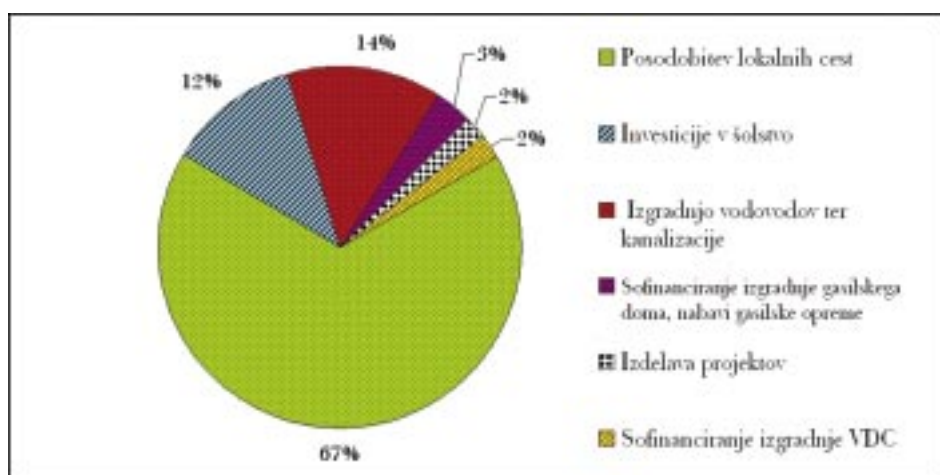
Verjetno pa občane najbolj zanima, kaj
Nadaljevanje na naslednji strani

Lani smo obnovili streho nad telovadnico. Letos bomo prekrili še ostali del šolskega poslopja.

Izdatki tekočih obveznosti

Načrtovane investicije v letu 2001 v odstotkih

Nadaljevanje s prejšnje strani

konkretno bomo investirali v letu 2001.

Posodobitev lokalnih cest – v letošnjem letu bomo izvedli razširitve in asfaltiranje naslednjih cestnih odsekov: Velike Bloke – Radlek, Nemška vas – Volčje – Bloško jezero in dokončanje del na cestnem odseku Hribarjevo – občinska meja v skupni dolžini 5300 metrov. Pripravljalna dela so že v polnem zamahu, ugodno vreme v zimskem času pa nam je omogočilo, da smo z zemeljskimi deli na cesti Hribarjevo – občinska meja že skoraj končali. Projekt posodobitve cest je obsežen, pa vendar sem mnenja, da bomo zastavljene cilje realizirali.

Investicije v šolstvo – streha na osnovni šoli je v zelo slabem stanju, zato smo se odločili, da jo v tem letu prekrijemo. Ta investicija bo zahtevala večji del planiranih sredstev, nekaj bomo namenili tudi za nabavo opreme ob uvedbi devetletke.

Investicije v izgradnjo vodovodov – v letošnjem letu želimo dokončati izgradnjo vodovoda Mramorovo – Hiten – Zales. Začeli bomo z izdelavo ustrezne dokumentacije za izgradnjo vodovoda v

naselje Benete. Z deli naj bi se začelo v naslednjem letu. Nekaj sredstev bomo investirali tudi v ureditev struge potoka Sušica v Novi vasi.

Druge investicije – v občinskem proračunu smo nekaj denarja namenili tudi za izgradnjo gasilskega doma v Novi vasi. Na osnovi že prej podpisane pogodbe pa je občina Bloke dolžna sofinancirati tudi izgradnjo VDC (varstveno-delovni center) v Cerknici. Letos smo za ta namen namenili 2 milijona SIT. Če bomo uspeli odkupiti zemljišče za postavitev mrliške vežice pri Fari, bomo nadaljevali z izdelavo projektne in gradbene dokumentacije s ciljem, da se že v bližnji bodočnosti zgradi prepotrebna mrliška vežica.

Z lastninskimi problemi je povezana tudi želja po izgradnji pločnika od trgovine v Novi vasi pa do novo zgrajene Ljubljanske banke. Trenutno zbiramo ustrezna soglasja.

Kljub številnim nalogam upam, da nam bo uspelo urediti še meteorno kanalizacijo pred občinsko zgradbo ter položiti novo asfaltno prevleko.

Ciljev in želja je veliko, a kljub temu sem prepričan, da nam bo večino zastavljenih nalog uspelo realizirati. Vsem, ki nam boste kakorkoli pomagali, morda samo s podpisom kakšnega soglasja, se vam že v naprej zahvaljujem. Zavedati se moramo, da investicij ne izvajamo zaradi občine, ampak zaradi občanov.

Župan Jože Doles

1. Izdatki za pokrivanje obveznosti, ki so predpisane z zakonom in drugi splošni izdatki	
Zdravstvo in socialno varstvo	17.000.000,00 SIT
Izobraževanje	22.000.000,00 SIT
Otroško varstvo	18.500.000,00 SIT
Zimsko in letno vzdrževanje cest	17.000.000,00 SIT
Jarna razsvetjava, vodovod, smeti	6.000.000,00 SIT
Gasilska društva in civilna zaščita	2.600.000,00 SIT
Vzpodbade v kmetijstvu	2.700.000,00 SIT
Šport in rekreacija	1.200.000,00 SIT
Kultura	1.600.000,00 SIT
Občinsko glasilo	1.200.000,00 SIT
Izzelava novih PUP-ov, nakup zemljišča	5.300.000,00 SIT
Politične stranke, dotacije društvom	1.700.000,00 SIT
Dejavnost občine	7.700.000,00 SIT
Plače zaposlenim, sejnine svetnikom, članom komisij	11.000.000,00 SIT
Proračunska rezerva	1.000.000,00 SIT
Splošni izdatki skupaj	133.500.000,00 SIT
2. Planirane investicije v letu 2001	
Posodobitev lokalnih cest	58.000.000,00 SIT
Investicije v šolstvo	10.000.000,00 SIT
Izgradnjo vodovodov ter kanalizacije	12.000.000,00 SIT
Sofinanciranje izgradnje gasilskega doma, nabava gasilske opreme	3.000.000,00 SIT
Izdelava projektov	1.500.000,00 SIT
Sofinanciranje izgradnje VDC	2.000.000,00 SIT
Investicije skupaj	86.500.000,00 SIT
LETNI PRORAČUN 2001 SKUPAJ	203.000.000,00 SIT

Odkrili nafto na bloškem polju?

Nadaljujejo z iskanjem pri Ravniku in Metuljah

Če bi se to leta 1950 ali katerega koli drugega leta v resnici zgodilo, potem bi bil videz Blok in širše okolice neprepoznaven. Dober zaslužek z nafto bi spremenil kraj in ljudi. Naftna družba bi si prilastila večino zemljišč v ravninskih predelih. Tujci bi se trumoma priselili in izrinili domačine, ki se v kratkem času ne bi bili sposobni prilagoditi novim razmeram. Sedaj, po toliko letih, bi se razmere nekako umirile, toda pogled na naše kraje bi bil dokaj žalosten. Pokrajina bi bila posuta z naftnimi črpališči in preprežena s cevovodi, ki bi črno zlato pretakali po izsekanih koridorjih v svet. Na poljih bi se človek do členkov ali kolen pogrezal v mastno brozgo, ki bi ostala za vnetimi naftarji. Večino njih bi se bila že izselila, saj bi v tem času potegnili iz zemlje še zadnjo kapljo dragocene tekočine. Tisti, ki bi ostali, pa tako in tako ne bi bili za nobeno rabo. Sodili bi v družbo zgaranih starcev, pijancev in pohabljenec. Leta bi trajalo, da bi se v kraj zopet naselil mir in da bi se življenje vrnilo na stari tir.

Na srečo se nam kaj takega ni zgodilo, je pa veliko krajev na zemlji, ki živijo po tem scenariju. Vendar pa tudi to ne bo več dolgo trajalo, saj bo po ocenah strokovnjakov nafte kot vira energije prav kmalu zmanjkalo. Tako bo v naslednjih 50 letih poraba nafte padla na nivo iz leta 1930, ko je bila v primerjavi s sedanjo zanemarljivo majhna.

Nafta je univerzalna. Uporabljamo jo na najrazličnejših področjih. V kemiji, industriji, prometu, pretvarjamo jo v elektriko in toploto. In ravno to, da jo uporabljamo za ogrevanje, je naša največja napaka. Povprečno gospodinjstvo porabi dva do trikrat več te dragocene surovine za ogrevanje stanovanja kot za polnjenje avtomobilskega rezervoarja. Tudi zato nam je življenje z nafto v bodoče tako na kratko odmerjeno. Nerazumljivo! Enostavno jo pokurimo. Dežele, ki nafto proizvajajo, mrzlično iščejo rešitve in se že pripravljajo na čas, ko jo bo zmanjkalo.

Kaj pa mi? Ali bomo začeli prisegati na jedrsko energijo?

Živimo sredi gozdov. V skladu z zakoni narave nam gozd grozi od vsepovsod. Spustil se je v dolino, porašča vrtove in njive. V Sloveniji uspemo posekati le 42% letnega prirastka. Na Blokah gotovo še manj. Hkrati

pa je videti vse več belih rezervoarjev za plin in dnevno na cesti lahko srečaš cisterno s kurilnim oljem. Pa se zavedamo, da hkrati z njim odteka proti Bližnjem vzhodu nemajhen del težko ustvarjenega dohodka.

Sama po sebi se ponuja rešitev. Vendar posameznik tu ne pomeni nič. Potrebna je širša akcija. Dogovor odgovornih. Na našem in višjih nivojih. V politiki in gospodarstvu. Pa pravočasno, da ne bomo čez nekaj let jokali, kako smo bili zopet mahnjeni s prazno malho po glavi. Rešitev, ki jo bomo morali slej kot prej sprejeti za svojo, se strokovno imenuje: »Lesna biomasa – neizkoriščeni domači vir energije«. V nekaterih krajih so se teh problemov že zavedli in so začeli ustrezno ukrepati. Pri tem prednjačijo v Železnikih, Gornjem Gradu in Novem mestu. Izven naših meja pa predvsem v Skandinaviji, Avstriji in Nemčiji. Razvoj novih izdelkov in tehnologij, ki je tako značilen za današnji čas, je močno posegel tudi na to področje. Stare peči na drva so velik onesnaževalec zraka in obratujejo z zelo majhnim izkoristkom. Večina inštaliranih peči je še vedno takih. Iz tega razloga je bilo kurjenje z nafto ali plinom sprejemljivo, če ne celo zaželeno.

Sodobne peči na trda goriva, ki se sedaj dobijo na trgu, pa se v tehničnih karakteristikah lahko povsem primerjajo s pečmi na plin ali kurilno olje. Zaradi spremembe načina kurjenja v takih pečeh in uporabe ustrezno pripravljenega goriva je tudi udobje zagotovljeno, saj je dodajanje goriva in čiščenje pepela popolnoma avtomatizirano. In zopet posameznik tu ne pomeni veliko. Prehod na izkoriščanje obnovljivih virov energije, kot so les iz gozda, grmičevje, hitro rastoče vrste drevja, pa tudi nekatere vrste žit, je možen le ob sodelovanju velikega števila zainteresiranih. Ne bo šlo brez sodelovanja gozdarjev, kmetov, industrije in obrti, državnih in oblastvenih vzpodbud ter usmeritev in ne nazadnje osveščenih uporabnikov. Za uspeh na tem področju je potrebno les pravilno posekati, osušiti, zdrobiti v sekance, prepeljati do uporabnikov in ga uskladiščiti. V kotlovnica bo treba zamenjati stare peči z novimi, ki pa so

Nadaljevanje na naslednji strani

Begunci

Glede na trenutna dogajanja in aktualna vprašanja, ki se pojavljajo v družbi v zvezi z begunsko problematiko, je parlamentarni odbor za

notranje zadeve organiziral 16. 2. 2001 razpravo o begunski problematiki. Vabljen je bil širok krog vladnih, kot tudi nevladnih organizacij in drugih strokovnih institucij, ki se neposredno ali posredno ukvarjajo s temi vprašanji.

V lanskem letu je ilegalno prestopilo slovensko mejo 36.000 oseb, kar pomeni v primerjavi z letom 1999 90 odstotno povečanje. Najhušji so bili lanski t.i. sezonski meseci in sicer avgust, september in oktober, v katerih je bilo beleženih tudi 250 do 300 ilegalnih prehodov na dan in prav to je povzročilo soočenje z izjemno velikim razkorakom med nastanitvenimi zmogljivostmi, našo zakonodajo in realnostjo.

V razpravi je bilo ocenjeno, da je bila država precej nepripravljena na skokovit naval in naraščanje ilegalnih imigrantov. Odzivi lokalnih skupnosti pa so bili v bistvu odzivi na neurejene razmere v nastanitvenih kapacitetah tako za azilante, kot za ilegalne prebežnike. V zvezi s tem je bila v celoti podprta usmeritev gradnje domov za begunce s ciljem, da se prepreči prevelika obremenjenost lokalnega prebivalstva. Pri tem je potrebno upoštevati razumno obremenitev razmerja med številom ilegalnih prebežnikov in številom prebivalcev okolja, v katerem se tak objekt postavi. Prav tako je potrebno proučiti stopnjo urbanizacije takega območja, v katerega bo vključen nastanitveni center, saj je s to stopnjo povezana tudi ranljivost okolja.

Slovenija in njeni prebivalci morajo spoštljivo in človeško ravnati z begunci, čeprav so prišli v našo državo nepovabljeni in nezakonito. Spoštovanje človekovega dostojanstva pa se zagotavlja tudi z ustreznimi nastanitvijo na primerni lokaciji. Slovenija mora biti pravna in socialna država tudi v razmerju do te skupine ljudi, ki so jih morda nevzdržne razmere v domači državi prisilile na tvegano pot v upanju na boljše življenje.

*Majda Zupan
Poslanka DZ*

Nadaljevanje s prejšnje strani

bistveno dražje od dosedanjih. Nekoliko cenejša postane rešitev z daljinskim ogrevanjem, ko se z eno večjo pečjo ogreva več uporabnikov ali celo naselje. In ker je začetna investicija v izrabo biomase izredno visoka, se bo v ta krog morala bolj vključiti tudi država s finančnimi vzpodbudami. Kasneje, ko bo to opravljeno, pa bo kurjenje z drvmi postalo bistveno cenejše, kot je sedaj z nafto.

Pa še nekaj je.

Marsikdo se sprašuje, kako bomo v bodoče, ko se kmetovanje vse bolj opušta in se naša pokrajina neusmiljeno zarašča, sploh lahko ustavili ta proces? Morda pa je ravno upoštevanje teh dejstev korak v pravo smer. S tem bi nedvomno pridobili nekaj delovnih mest, izkoristili energijo iz našega okolja in viške energije v taki ali drugačni obliki tudi izvažali.

Sine Radl

Bloški korak

Spodbude materinstvu

Novosti iz zakona o pokojninski reformi – ugodnosti za matere

Pokojninska reforma oziroma novi zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki je bil uveljavljen 1. januarja 2000, je poleg splošnih zaostritev upokojitvenih pogojev prinesel več kategorijam zavarovancev kar nekaj ugodnosti.

Spodbude materinstvu so v novem pokojninskem zakonu speljane v več pravicah. Tako je eden od staršev (običajno mati, ni pa nujno), ki je upravičen do starševskega dodatka, v času skrbi za otroka v njegovem prvem letu življenja obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovan – na stroške državnega proračuna, če seveda ni vključen v to zavarovanje na drugi podlagi. Pogoj je, da ima stalno prebivališče v Sloveniji in da sta oba z otrokom slovenska državljana. Po zakonu o starševskih prejemkih je do starševskega dodatka upravičena vsaka mati, ki ni upravičena do porodniškega ali

kakšnega drugega nadomestila plače ali pokojnine.

Pravica do enega leta »brezplačne« zavarovalne dobe za vsakega otroka na tej podlagi pa se prizna tudi materam, ki so skrbale za otroke pred uveljavitvijo tega zakona, kar pomeni, da se prizna tudi starejšim materam in tudi upokojenkam, ki takrat niso bile pokojninsko in invalidsko zavarovane na drugi podlagi (gospodinje, kmetice, študentke).

Toda to obdobje se ne všteva v zavarovalno dobo samodejno.

Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je potrebno posredovati obrazec »Zahteva za ugotovitev pokojninske dobe« (original obrazec se dobi na ZPIZ Ljubljana, Kolodvorska ulica 15). Priloga temu zahtevku je:

Urejanje pokopališč

Na občino Bloke smo dobili kar nekaj klicev in vprašanj lastnikov gobov, ki želijo grobove preurediti, kakšni so normativi glede tega.

Občinski svet občine Bloke je sprejel leta 1999 Odlok o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč na območju občine Bloke.

Urejanje pokopališč je dejavnost, ki obsega vzdrževanje pokopališč, razdelitev na posamezne vrste grobov, prekop grobov in opustitev pokopališč, zajema pa predvsem naslednja dela:

- čiščenje in odstranjevanje odpadkov in snega,
- odvoz odpadkov na odlagališče,
- košnja zelenic,
- vzdrževanje poti,
- manjša vzdrževalna dela na objektih in napravah,
- vodenje katastra pokopališč.

V odloku je določeno, da je globina klasičnih grobov najmanj 1,8 m.

Širina enojnega groba je do 1 m, dolžina do 2,5 m.

Širina dvojnega groba je do 2 m, dolžina do 2,5 m.

Globina žarnega groba je najmanj 0,7 m, širina do 1 m, dolžina pa do 1,2 m.

Poti med vrstami grobov morajo biti široke najmanj 0,5 m, med grobovi pa najmanj 0,3 m. Spomeniki, nagrobne ograje in druga znamenja ne smejo segati izven meje določenega grobnega prostora, v višino pa smejo segati do 1 m.

Vmesne prostore med grobovi se praviloma posuje s peskom primerne granulacije, polaganje tlakov v kakršnikoli obliki na te prostore ni dovoljeno. Vsak, ki na novo ureja grob, mora upoštevati zgoraj navedene normative.

Prekop groba oziroma ponoven pokop v isti grob je dovoljen po preteku mirovalne dobe.

Mirovalna doba je čas, ki mora preteči od zadnjega pokopa na istem mestu in istem grobu. Mirovalna doba ne sme biti krajša od 10 let.

Prostore za grobove daje v najem občina ali po njenem pooblastilu izvajalec. Najemna pogodba mora biti sklenjena v pisni obliki ter v skladu s tem odlokom.

Najemna pogodba mora določati:

- osebe najemnega razmerja,

- čas najema oziroma uporabe,
- vrsto, zaporedno številko in velikost groba,
- višino najemnine in način plačevanja,
- obveznosti najemjemalca glede urejanja grobov,
- ukrepe v primeru neizvrševanja obveznosti pogodbe.

Prostor za grobove se daje v najem najmanj za 10 let, nakar se po preteku mirovalne dobe pogodba lahko podaljša.

Najmanj dva meseca pred pretekom najemne pogodbe mora občina ali po njenem pooblastilu izvajalec pisno opozoriti najemnika o prenehanju pogodbe in ga opozoriti na posledice, če pogodbe ne bi podaljšal.

Če pogodbeni stranki najemne pogodbe ne podaljšata, je najemnik dolžan odstraniti opremo groba v petnajstih dneh po preteku ali razveljavitvi najemne pogodbe.

Če tega ne stori, stori to občina ali po njenem pooblastilu izvajalec na najemnikove stroške, prostor za grob pa odda drugemu v najem.

V času od odstranitve opreme groba do preteka mirovalne dobe in ponovne oddaje drugemu najemniku skrbi za minimalno

- potrdilo o stalnem prebivališču za otroka, za katerega se uveljavlja zavarovalna doba (dobite ga na Upravni enoti),
- potrdilo o državljanstvu za otroka, za katerega se uveljavlja zavarovalna doba (dobite ga na Upravni enoti),
- izpisek iz rojstne matične knjige za otroka, ki ne sme biti starejši od treh mesecev, (če je otrok starejši od 18 let, mora sam zaprositi za rojstni list ali napisati pisno pooblastilo, da ga lahko dvigne mati).

Več o uveljavitvi zavarovalne dobe za nego otroka v prvem letu njegove starosti lahko dobite na ZPIZ Ljubljana tel. 474-51-00.

Novi zakon pa materam omogoča tudi ugoden dokup zavarovalne dobe za čas, ko so doma skrbele za otroka mlajšega od treh let, če takrat niso bile pokojninsko zavarovane. Poleg tega, da jim za vsakega otroka v takem primeru država plača eno leto zavarovalne dobe, lahko za vsakega otroka dokupijo še dve leti zavarovalne dobe! Tako si lahko pridobi ali precej izboljša pokojnino.

Postopek, ki ga je potrebno v tem primeru izpeljati, je naslednji:

Vloga za nakup zavarovalne dobe (na

posebnem obrazcu ali s pisnim zahtevkom), kateri je potrebno predložiti ista dokazila, kakor za uveljavljanje zavarovalne dobe za prvo leto otrokove starosti (izpisek iz rojstne matične knjige za otroka, potrdilo o otrokovem slovenskem državljanstvu ob njegovem rojstvu), posredujete ZPIZ Ljubljana.

Višina prispevka za dokup zavarovalne dobe na tej podlagi je za eno leto zavarovalne dobe 319.815,96 SIT. Prispevek za dokup priznane zavarovalne dobe je treba plačati v 15 dneh od prejete odločbe. Na podlagi potrdila o plačanem prispevku pa se nato dokupljena zavarovalna doba vpiše v delovno knjižico.

Tako dokupljena zavarovalna doba je popolnoma enakovredna drugim vrstam zavarovalne dobe: všteta se torej v pokojninsko dobo, zvišuje pa tudi odstotek za odmero pokojnine. Eno leto tako dokupljene zavarovalne dobe poviša pokojnino za 1,5 % pokojninske osnove.

*Povzeto iz prispevka v Dnevniku Spodbude materinstvu z dne 3. februarja 2001
Jožica Anzelj*

Naslednji Korak – 25. junija

Za to številko smo dobili mnogo prispevkov, ki ste jih napisali bralci. Posebej smo veseli, ker ste prispevke poslali tudi mladi Bločani. Veliko pisem nas hvali. Pa tudi kaj kritičnega napišite. Saj poznate pregovor: »Kar je preveč sladko, se rado zgrize.« Prispevke pošljite do 5. junija. Uporabljajte tudi elektronsko pošto (bloski.korak@email.si).

Vabimo pa tudi vse, ki bi želeli sodelovati pri sooblikovanju izgleda glasila ali njegovi tehnični podpori. Veseli bomo vsakogar, ki bo prispeval svoje znanje, izkušnje, ideje ali čas. Iščevo fotografe, ilustratorje, oblikovalce in računalniške navdušence (pri slednjih izkušnje niso potrebne, dobrodošlo pa je poznavanje okolij Adobe PageMaker (InDesign) in Photoshop ter Corel Draw). Interesenti se obrnite na Simona Korenjaka – bodisi osebno ali po e-pošti (simon_korenjak@writeme.com).

vzdrževanje opuščenega groba občina ali po njenem pooblastilu izvajalec.

Po razveljavitvi najemne pogodbe se smatra grobni prostor kot opuščen grob do konca mirovalne dobe, nato se prekoplje in da drugemu najemniku.

Najemnina za grobni prostor se plačuje letno. Osnova za obračun najemnine je velikost groba (enojni grob, dvojni grob).

Ob prijavi pokopa oziroma sklenitvi pogodbe se dodeli en grobni prostor (enojni grob, dvojni grob).

Občina ali po njenem pooblastilu izvajalec razveljavi sklenjeno pogodbo v naslednjih primerih:

- če najemnik grobnega prostora po predhodnem opozorilu ne poravnava najemnine za preteklo leto,
- če najemnik ne vzdržuje groba,
- ob opustitvi pokopališča,
- kadar to zahteva načrt razdelitve pokopališča.

Višino najemnine za grobne prostore določa na predlog koncesionarja občinski svet s posebnim sklepom.

Najemnino obračunava občina ali po njenem pooblastilu izvajalec na osnovi podatkov iz katastra grobov.

V območju pokopališč ni dovoljeno:

- nedostojno vedenje, kot je: vpitje, glasno smejanje, razgrajanje in hoja po grobovih, oziroma prostorih za grobove,

- odlaganje smeti in odpadkov izven za to določenega prostora,
- druge vrste onesnaževanja pokopališkega prostora in objektov v območju pokopališča,
- vodenje živali na pokopališče in mrliško vežico,
- vožnja s kolesom ali motornim vozilom in jih shranjevati na pokopališču,
- odtujevanje predmetov s tujih grobov in pokopaliških prostorov.

Zidarska, kamnoseška in druga dela, ki so namenjena urejanju pokopališč in s tem povezani prevozi, se lahko opravljajo le z dovoljenjem občine ali po njenem pooblastilu izvajalca javne službe.

Občina ali po njenem pooblastilu izvajalec ima naslednje splošne pravice in obveznosti:

- skrbi za urejenost in vzdrževanje pokopališča in mrliške vežice,
- izdela in vodi pokopališki kataster in načrt pokopališča z razdelitvijo na pokopališke oddelke in grobove,
- oddaja grobne prostore v najem in vodi register sklenjenih pogodb,
- določa mesto, datum in uro pokopa, praviloma v dogovoru z naročnikom,
- organizira in opravlja pogrebe,
- skrbi za organizacijo javne pogrebne svečanosti,
- vodi evidenco o grobovih in pokopih,
- opravlja prekope grobov in nadzira razna

dela na pokopališču,

- skrbi za red in čistočo na pokopališču in njegovi neposredni okolici ter mrliški vežici,
- skrbi za urejanje in vzdrževanje mrliške vežice in njenega funkcionalnega zemljišča,
- skrbi za urejenost in vzdrževanje skupnih grobišč in njihovih obeležij žrtev vojn, ki so na pokopališčih.

Občina je dolžna zagotoviti redno tekoče in investicijsko vzdrževanje vseh skupnih objektov in naprav na območju pokopališča ter komunalnih objektov in naprav in tehničnih ureditev, kot so:

- odlagališče smeti in odpadkov,
- ograje in poti v območju pokopališča,
- zadrževalniki vode za zalivanje,
- osvetlitev pokopališča.

Najemniki grobov so dolžni vzdrževati grobove in vmesne prostore med grobovi.

Če je grob tako zanemarjen, da kviri videz sosednjih grobov in pokopališča kot celote, se smatra, da je zapuščen. V takem primeru se najemnika opozori ter določi rok za ureditev groba. Ta ne sme biti daljši od dveh mesecev.

Občina Bloke je na podlagi razpisa v letu 2000 izbrala izvajalca za izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti na področju občine Bloke, to je podjetje **AVE iz Ribnice**.

Jožica Anzelj

Ali smo Bločani nestrpni do tujcev?

V sredini januarja smo od naših prijateljev iz državnega zbora pridobili zaupno gradivo za sejo vlade, na kateri so imeli namen obravnavati in sprejeti sklep, ki bi vladi dovoljeval, da kasarno v Velikih Blokah spremeni v centralni center za tujce v Sloveniji.

Na občini Bloke smo na podlagi tega gradiva ukrepali hitro in odločno. Še isti dan sem sklical izredno sejo občinskega sveta. Vsi člani sveta so bili mnenja, da je potrebno to namero vlade preprečiti. Nemudoma smo oblikovali oster protest z ustreznimi utemeljitvami. Ta protest je bil poslan na vsa pristojna ministrstva ter na Vlado RS. Protest je kmalu prišel v roke tudi predstavnikom medijev, ki so že naslednji dan informacijo povzeli in jo posredovali v javnost. Sledilo je več telefonskih pogovorov z ministri. Vlada je spredvidela, da ob tako odločnem nasprotovanju občine Bloke le ne more izvesti te namere, zato je predlog sklepa o namestitvi tujcev v kasarno Velike Bloke umaknila z dnevnega reda.

Azilantom se je odvalil kamen od srca. Nj jim bilo treba priti v razpadajočo kasarno v Vel. Bloke

V naslednjih dneh se je začela prava vojna, ki je potekala med ministrstvom za notranje zadeve ter lokalnimi skupnostmi, ki so kar po vrsti sledile občini Bloke. Način, ki ga je izbrala država za reševanje tega problema, vsekakor ni bil ustrezen. Pa tudi možne lokacije so bile izbrane po principu, ki bi ustrezale državi – center naj bo odmaknjen od velikih mest, skrit očem javnosti. Seveda jih mnenje prebivalcev in lokalnih skupnosti ni zanimalo. In prav na tej točki je padla ta namera.

Ali smo Bločani ksenofobi?

Mislim, da v našem primeru ne moremo govoriti o ksenofobiji. Enako bi odreagirali vsakdo, ki bi živel v naselju z 220 prebivalci, če bi mu hoteli v naselje naseliti 500 tujcev. Podobni centri za tujce so v svetu locirani na obrobju velikih mest, ne pa v majhnih podeželskih vaseh. Razmere za trajno naselitev večjega števila prebivalcev v Velikih Blokah so neustrezne, saj so objekti vojašnice komunalno neustrezno opremljeni. Gre za neurejeno kanalizacijo odpadnih voda, nezadostno vodooskrbo itd. Taka naselitev bi za Bloško planoto pomenila vsesplošno nazadovanje razvoja in kvalitete življenja.

Iz ministrstva za notranje zadeve smo pred kratkim dobili pisno zagotovilo, da do naselitve tujcev brez soglasja lokalne skupnosti vsekakor ne bo prišlo. Ostaja pa neodgovorjeno vprašanje, kaj bi bilo, če v občini Bloke ne bi ustrezno ukrepali.

župan

Jože Doles

Čiste Bloke

Spomladi, ko se prebuja narava, kar kliče, da kaj storimo za našo zemljo in za naše okolje. Kmetje pobirajo krtine na travnikih, preorjejo njive in posejejo pridelke. Le dobro in lepo obdelano polje bo obilno rodilo.

Kmečkega prebivalstva je danes vse manj. Obdelana polja pa se ožijo. Vse več pa je nesmiselnega poseganja človeka v naravo. Neuničljiva embalaža leži vsepovsod. Z avtomobili in motorji se vozimo vsepovsod, če le imamo občutek, da nas nihče ne bo okregal. Stari neuporabni predmeti od hladilnika in štedilnika do avtomobila so pa najmanj v napoto v grmovju.

Lanska čistilna akcija šole in lovcev. Uplen odličien; nekaj traktorskih prikolic smeti

Lovska družina in osnovna šola Nova vas vsako pomlad izpeljeta čistilno akcijo, na kateri skušata pobrati odpadne predmete in smeti. Tudi letos bosta to akcijo izvedla v začetku aprila. Občina pa bo poskrbela za vreče, rokavice in poplačala druge stroške.

Seveda pa smo tudi vsi ostali dolžni sodelovati pri tem delu. Nikar ne čakajmo, da bodo le drugi pospravljali za nami. Pa tudi lovci ne vedo za vsako skrito smetišče v našem gozdu.

Še več pa bomo storili, če bomo bolj skrbeli za naravno okolje. Odpadne plastenke in pločevinke ne mečimo skozi okno avtomobila, pač pa le v smetnjak, nevarne tekočine ne izlivamo kamorkoli, pač pa jih ustrezno uničimo. Ne uničujemo javnih zelenic in tudi pri Bloškem jezeru avto pustimo na parkirišču in se ne peljimo z njim prav do vode.

Stane Korenjak

Turistični sejem v Ljubljani

V začetku februarja je bil v Ljubljani turistični sejem, na katerem so se predstavile tudi Bloke. Razstavljali smo na skupinskem paviljonu v okviru projekta »Po poteh naravne in kulturne dediščine«, ki ga vodi ministrstvo za kmetijstvo. Obiskovalcev je bilo malo, pa še ti so bolj ali manj nezainteresirano hodili okrog. Verjetno nas je bila večina tistih, ki smo prišli zgolj pogledat, kako se predstavlja njihova lokalna skupnost. Razstavljalci tako običajno pravijo: »Ta sejem je pa zanič.« In kaj je temu vzrok?

Bloško jezero poleti – skriti biser. Zakaj se ne najde toliko sredstev, da bi se minimalno uredila komunalna infrastruktura?

Organizator – to je Ljubljanski sejem – že nekaj let neprestano spreminja bodisi termin bodisi sodejavnost, ki se tudi sorazstavlja. Letos je bila to fotografska oprema. Pokazalo se je, da sozvočje teh sejmov ni najboljše.

Krivda je tudi na strani razstavljalcev samih. Ti že nekaj let z velikimi mukami iščejo »tržno nišo«, kako tudi pri njih spraviti na noge turizem. Neusmiljeno iščemo velikega »jolija«, ki ga bomo potegnili iz rokava in ljudje bodo drli k nam. Ta je običajno povezan z znanimi ljudmi ali dogodki iz naše zgodovine ali bajeslovja, česar pa ni moč prodajati. To je skregano z bistvom sejmarstva.

Pa pogledjmo nekaj te »neponudbe«.

Dobrepolje ponuja slikarja brata Kralja.

Oba sta že več desetletij mrtva in njunih slik že dolgo ni več moč kupiti. Pozabili pa so ponuditi vodiča, ki bi vas popeljal (seveda za denar) skozi dediščino bratov Kraljev.

Ribničani ponujajo svojega »zdumarja«, ki ga lahko srečate le enkrat na leto. Ne izvemo pa kdaj. Prav tako ne povedo, kje je moč vsak dan kupiti spominček ali pa pravo rejto. Tudi romarska cerkev Matere božje pri Novi Štifti je slab turističen izdelek. Običajno je odprta in si jo lahko ogledamo zastonj ali pa nam jo rade volje pokaže (tudi zastonj)

slivniške coprnice, pa jih niti Valvazor pred tristo leti ni videl več.

Bločani seveda stavimo na bloškega smučarja in Martina Krpana. Nesreča je le, da bloškega smučarja že dolgo ni več, pa tudi če bi še bil, dvomim, da bi se pustil prodati. Martina Krpana nam pa hočejo ukrasti, čeprav ne vemo, če je sploh kdaj živel.

Na ljubljanskem sejmu

Prav malo je bilo na sejmu turistične ponudbe, ki se prodaja ta trenutek. Penzioni in gostilne so se predstavljali s kakšno zanikrno vizitko. Zelo malo je bilo ponujenih rekreacijskih površin ali objektov, kjer lahko turist ribari (ta ponudba je posebej zanimiva, saj se karta plača, če ujameš ali pa ne), plava, čolnari, kopa, jezdi ali pa igra tenis itd.

No pa na Blokah se vendar premika. Pripravlja se Krpanova pohodniška pot. Vključevala naj bi naravne in kulturne zanimivosti našega kraja. Ima le eno slabost. Ni moč postaviti zapornice in pobirati potnine. Problem se običajno reši tako, da takšna pot pelje tudi skozi točke, kjer Bog roko ven moli v obliki gostilne ali še bolje turistične kmetije, kjer si obiskovalec lahko kupi klobaso ali pa še kaj boljšega in prave duše. Menda ne bomo pustili, da bi se popotnik na poti mučil s pašeto in kokakolo, kupljeno v E'Leclercu.

Turizem smo ljudje, ki živimo danes.

Stane Korenjak

Pohod po Krpanovi poti

Turistično društvo Bloke organizira 30. 4. 2001 Pohod po Krpanovi poti. Pohodniki se bodo prijavili pri Domu pod Liscem, kjer bodo tudi štartali. Pot jih bo vodila na Volčje, mimo jezera, skozi Kramplje, Sv. Duh do Ravnika. Od tu naprej gre preko Zavrha do cerkve Sv. Urha. Vračali se bodo mimo Pajkovskega gradu in Sv. Trojice do Vel. Blok. Pot je dolga okrog 21 km in je hoje za 4–5 ur. Vse informacije daje g. Franc Ješelnik, telefon 01/709 88 77 ali 041/462 150.

Ekološko kmetijstvo

Kaj je ekološko kmetijstvo?

To je način trajnostnega kmetovanja, ki v pridelavi hrane temelji na ravnesju v sistemu tla – rastline – živali – človek in krogotoku hranil v njem. Še posebej je v razvitih kmetijskih državah pri znanih težavah intenzivne proizvodnje postalo prepoznavna in hitro se razvijajoča protiutež običajni kmetijski pridelavi.

Tam, kjer so razmere za kmetovanje manj ugodne (takih območij je v Sloveniji po veljavni klasifikaciji 75,5 odstotka), so ostali pridelovalni načini večinoma tradicionalni in okolju prijazni. Zaradi omejenega obsega zemljišč, zaradi razdrobljenosti posesti in omejitvenih dejavnikov podnebja, reliefa, lastnosti tal, starostne in izobrazbene strukture naša kmetijska pridelava ne more biti konkurenčna kmetijsko bolj razvitim deželam. Po nekaterih ocenah ima približno 10 odstotkov sedanjih kmetij realne možnosti za razvoj v moderne, konkurenčno sposobne kmetijske obrate. Ostale kmetije bodo morale iskati dohodek predvsem v raznovrstnosti in kakovosti ponudbe kmetijskih pridelkov ter v dopolnilnih in dodatnih dejavnostih. Tako postaja ekološko kmetijstvo ena od možnosti usmeritve kmetije.

Narobe je, če se odločite za ekološko kmetijstvo samo zaradi trenutno velikih državnih podpor, ampak je prav, da greste v to tudi zaradi osebnega prepričanja, zdravega načina življenja, poštenosti do sebe in potrošnika, ohranitve stika z naravo, varstva okolja in še drugih vrednot, na katere se tako radi sklicujemo. Samo tako bo preusmeritev kmetije uspešna.

Preusmeritev kmetije

Kmetijska svetovalna služba bo organizirala tridnevni tečaj ekološkega kmetijstva (dva dni predavanj, en dan strokovna ekskurzija). Stroški tečaja so cca. 15.000 SIT na osebo. Na uvodnem tečaju se udeleženci seznajajo z osnovnimi zahtevami in pravili, ki veljajo pri ekološkem kmetovanju. Po uvodnem tečaju kmetija podpiše pogodbo s kontrolno organizacijo o nadzoru kmetije. Plačilo nadzora kmetije je cca. 50.000 SIT letno. Kmetija, ki izpolnjuje vse pogoje, običajno že po dveh letih »pripravištvu« dobi status ekološke kmetije. To pa pomeni, da lahko uveljavlja večje

Živina na paši

državne subvencije (56.000 SIT/ha travnika v lanskem letu) in prodaja svoje proizvode pod ekološko blagovno znamko. Ekološki pridelki se v svetu in tudi pri nas prodajajo od 20 do 30 odstotkov dražje kot konvencionalni. Prodaja je seveda prepuščena iznajdljivosti pridelovalca in ni nujno, da je cena višja od konvencionalnih pridelkov.

Omejitve in zahteve pri

ekološkem kmetijstvu

Rastlinska pridelava

Poudarek je na pravilnem kolobarjenju, ki povečuje rodovitnost tal. Prepovedana je uporaba lahko topnih mineralnih gnojil in sintetičnih sredstev za varstvo rastlin. Gnojili naj bi z organskimi gnojili, varstvo rastlin pa naj temelji na preprečevanju širjenja boleznih, škodljivcev in plevela s kolobarjenjem, obdelavo tal, izborom odpornejših sort, naravnimi pripravki ter z nekaterimi sredstvi za varstvo rastlin, ki so dovoljeni.

Reja živali

Stalež živine mora biti prilagojen lastni pridelavi krme, obremenitev se mora gibati od 0,2 do 2 GVž/ha. Izpust živali mora biti najmanj 180 dni razporejen preko celega leta. Določeni so minimalni standardi glede hlevskih površin, stojišč, osvetlitve... Prepovedano je krmljenje krve ter kostne moke ter druge krme živalskega porekla. Prepoved preventivne rabe zdravil v krmi

zadeva naslednje skupine snovi: vsi antibiotiki, sulfonamidi, hormoni, pomirjevala, sredstva za krvni obtok, sredstva proti stresu, kokcidostatiki.

Teleta za nadaljnjo rejo morajo izvirati iz lastne ali iz druge ekološke kmetije. Živali, ki so bile dokupljene za pitje in izvirajo s kmetij, ki ne gospodarijo ekološko, je treba najmanj dve tretjini njihovega življenja rediti v skladu s priporočili ekološkega kmetijstva.

Kontrola ekološke pridelave in

predelave

V Sloveniji pa tudi drugod se prodaja precej pridelkov, za katere pridelovalci trdijo, da so »kmečka«, »naravna«, »bio«, »eko« itd. Zagotovila, da je temu res tako, pa seveda ni nobenega. Večkrat se je že zgodilo, da so kot »bio« proizvode prodajali pridelke, ki so bili nepravilno tretirani s pesticidi in bili za poznavalca tudi vidno poškodovani od boleznih ali škodljivcev. Zaradi tega in zlasti zaradi zaščite potrošnikov je izjemnega pomena kontrola ekoloških kmetij in njihovih pridelkov. Samo z dosledno kontrolo si lahko pridobimo zaupanje kupca.

Kontrolo ekoloških kmetij izvaja Kmetijski zavod Maribor. Kontrola na kmetiji je nenajavljena, najmanj enkrat letno. Kontrolor pregleda obdelovalne površine, hleve in ima dostop v vse prostore na kmetiji. Lahko odvzame vzorce tal, pridelkov ali rastlin za analize. Kontrolo plača

upravičenec, za kar sklene posebno pogodbo. Za lažji nadzor morajo na ekološki kmetiji voditi natančne evidence. Zapisovati in shranjevati morajo račune o dokupljenem repromaterialu na kmetiji (krmila, gnojila, seme, sadike, sredstva za varstvo rastlin), zapisovati bolezni in zdravljenje živali, voditi evidenco o prodanih pridelkih itd.

Prodaja ekoloških pridelkov

Za uspešno prodajo se ekološki kmetje združujejo v društva. Vsekakor je čim bolj neposreden stik s kupcem zelo ugoden in stimulativen za uspešno prodajo. Kupci se pogosto želijo sami prepričati, kdo, kako in kje je pridelal živila. V Sloveniji je nam najbližja ekološka tržnica v Ljubljani ob Cankarjevem nabrežju (Od Tromostovja do Šuštarškega mostu). V Avstriji in Nemčiji pa imajo skoraj v vsaki večji blagovnici poseben prostor, ki je namenjen prodaji ekoloških pridelkov.

Na kmetijski svetovalni službi zbiramo prijave za širše ljubljansko področje. Po 40-50 zbranih prijavah organiziramo tečaj ekološkega kmetovanja v kraju, kjer je največ prijavljenih. Prvi termin je že določen. Tečaj bo 27. in 28. marca v Cerknici in Loškem Potoku. Na voljo je še nekaj prostih mest, zato vas prosimo, da se čim prej prijavite na enotah Kmetijske svetovalne službe.

Franc Palčič

Ko še ni bilo traktorjev. Ilustracija Božidarja Strmana - Miša iz knjige Janeza Praprotnika; Blagajevke

Povrnitev trošarine za pogonsko gorivo (mineralna olja)

Po odredbi v Uradnem listu RS, št. 48/99 z dne 18. 6. 1999 se tudi v letošnjem letu omogoča 50% vračanje trošarine za mineralna olja, ki so bila porabljena za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije v lanskem letu. Za vračilo trošarine so upravičene vse vrste pogonskega goriva za stroje, ki jih kmetje uporabljajo na kmetiji, razen kurilnega olja, katerega uporaba je prepovedana.

Vračilo trošarine lahko uveljavljajo kmetje in člani njihovega gospodinjstva, ki so pred 31. 12. 1999 imeli v uporabi toliko zemljišč, da je skupna normativna (določena) poraba goriva vsaj za 90 strojnih ur na leto. Zemljišča v uporabi so vsa zemljišča, ki jih uporabljajo člani gospodinjstva vključno s tistimi v najemu, zmanjšana za površino zemljišč danih v najem in površino

neobdelanih zemljišč.

Upravičenci bodo za leto 2000 lahko uveljavljali trošarino v višini 27,703 tolarja (Ur.list RS št.2/2001) za vsak liter porabljenega goriva, vendar največ do višine normativne porabe.

Način in postopek vračila

Pravilno (z velikimi tiskanimi črkami) izpolnjenemu obrazcu, ki ga dobimo na Carinski upravi Slovenije Šmartinska 152/a (BTC hala A) ali knjigarnah Državne založbe Slovenije, priložimo potrdilo pristojnega davčnega organa o površinah in katastrskih kulturah na dan 31. 12. 1999. Dobite ga na davčni upravi v Cerknici. Za najeta zemljišča se priloži najemna pogodba (overovitev ni potrebna), iz katere je razviden

najemodajalec in najemjemalec, katastrska kultura in površina.

V gospodinjstvih, kjer je več upravičencev do vračila trošarine, lahko uveljavlja trošarino le eden. V tem primeru je k vlogi potrebno priložiti pooblastilo vseh polnoletnih lastnikov zemljišč vlagatelju, da sme uveljaviti vračilo trošarine.

Po novem zahtevajo, da se k vlogi priložijo tudi originali računov, na katerih pa ni potrebno, da so izpisani podatki o kupcu.

Zahtevek za vračilo trošarine pošljemo priporočeno v dveh izvodih na naslov: Carinski urad Ljubljana, 1524 Ljubljana s pripisom: Trošarinski oddelek.

Vračilo se za obdobje od 1. 1. 2000 do 31. 12. 2000 uveljavlja do 31. marca 2001. Vlogo hranimo 10 let.

Franc Palčič

France Škrabec – Obloški Tonček

Vedno se najde osa, ki piči objokan obraz!

V tej prvi letošnji številki našega glasila Bloški korak, ki si že drugo leto med vami, spoštovane Bločanke, spoštovani Bločani, utira pot, začenjamo s predstavitvijo bolj ali manj znanih Bločanov in Bločank, ki so si na kakršen koli način »zaslužili« našo pozornost.

Prvega vam tokrat predstavljamo Franceta Škrabca, ki zagotovo sodi med redke bloške kulturnike, ki umejo in znajo ob pravem času in pravi kleni bloški govorici, brez dlake na jeziku, povedati in opozoriti na marsikaj, na marsikatero neumnost ali zablodo, ki ji France Škrabec v pravniškem jeziku reče po domače kar »sranje«.

Njegove iskrive puščice pa ne letijo in zadevajo cilje samo po Blokah, ampak mnoge še vedno ostajajo zapičene v nekdanjih občinskih središčih v Loški dolini in Cerknici, kamor so še do nedavno tega sodili tudi Bločani.

Ljudje dobro vemo, da svoj bes in nejevoljo najraje izrazimo z vsemi svojimi čustvi in glasom, kar ga zmore sleherni nejevoljnik. France Škrabec pa se tej »znani človeški vrlini« najraje ogne po nekoliko ovinkasti in šegavi poti. Ta pa je navadno bolj učinkovita od vseh ostalih, ki si jih ponavadi mi izberemo!

Devetindvajstega januarja pred sedemdesetimi leti je Francetov oče Jernej nestrpno koračil okoli hiše v Novi vasi, v kateri so takrat stanovali, čeprav je v hiši vekal zdrav drugorojenec. Ravno na tisti dan je takrat godoval Frančišek Saleški in doma so se odločili, da bo njihov drugorojenec nosil njegovo ime. In tako je tudi v matični knjigi zapisano, da se je 29. januarja leta 1931 rodil Jerneju Škrabcu in njegovi ženi Francki drugorojenec Frančišek Saleški Škrabec.

Prvorojencu Mirku žal ni uspelo dočakati mladosti. Čez pol ducata let po Francetovem rojstvu se je Škrabčeva družina povečala še za fanta Vinka, hčer Mileno pa sta Škrabčeva povila v drugem letu zadnje svetovne morije.

Frančišku Saleškemu so menda cerkveni dostojanstveniki v tem času prestavili njegovo godovanje v januarju nekoliko prej, Frančišek Saleški Škrabec pa je ostal zvest svojemu prvotnemu godu in seveda tudi rojstnemu dnevu. Na svoj god in petindvajseti rojstni dan se je tudi poročil in tako, kot pravi France, na isti dan praznuje dva vesela dogodka in en žalosten dan. Ta žalostni dan pa sta z ženo Ivico letos v prijetni družini praznovala že petinštiridesetič.

Božidar Strman - Mišo; France Škrabec

Šolanje v Novi vasi in tudi tisto med vojno v Ljubljani ni Francetu nikoli povzročalo posebnih težav in morda si je prav zato tudi izbral za življenjsko družico učiteljico Ivico. Fabiani se je pisala, na Bloke pa je prišla iz rojstne Šmarjete pri Novem mestu. Spogledovati sta se začela na vajah bloške igralske skupine, katere član je bil tudi France, gospodična Ivica Fabiani pa režiserka. Slaba vest, se spominja France, se je imenovala ta kmečka komedija in ta Slaba vest je Franceta in Ivico kaj kmalu združila za vedno. Hčerki Mojca in Irena ter vnuk in zet pa je zaenkrat vse, kar se je v Škrabčevem rodu napletlo po Slabi vesti.

Bločani pravijo, in to France Škrabec nenehno tudi dokazuje, da ima izredno dober spomin in da so mu številni dogodki izpred desetletij ostali v dobrem spominu!

▣ In kaj o tem meni France?

Moje spomine potrjujejo tudi številni zapisi, ki sedaj, sicer še neurejeni, čakajo na svojo priložnost, na svoj čas in bodo morda v obliki monografije ali pa knjige, morda pa tudi v kakšni drugi obliki nekoč le zagledali luč sveta.

▣ **Že štiri desetletja sta z ženo Ivico vestna zapisovalca vremenskih podatkov, ki se zbirajo v meteorološki hišici ob vaši hiši. Se morda v tem trenutku spomnite, kdaj je bilo v zimskem času na Blokah najbolj mraz?**

To je bilo januarja leta 1983, ko sem izmeril kar minus 34 °C.

▣ In kdaj je bilo Bločanom najbolj vroče?

Ni dolgo tega! Lani avgusta smo preživeli kar 32 °C.

▣ **V svojem življenju ste bili vedno spoštovan gospodarstvenik in pravnik, cenjen krajan, zagnan kulturni in športni delavec, pevec... Kaj menite, kje ste bili najbolj uspešni?**

Tega ne vem, to znajo menda bolje oceniti drugi! Zase vem le to, da so mi še kar uspešno izpadli zobje in da so zdaj tudi že

V delegaciji butalske skupščine je sodeloval tudi Obloški Tonček (na sliki desno)

lasje na dobri poti!

▫ **To nič ne de, saj sta ti dve »vrlini« redni spremljevalki pri domala vseh moških.**

Če pa sem nekoliko bolj resen, pa moram reči, da sem ponosen na vrsto delovnih let, ki sem jih namenil zdajšnjemu Novolitu. Prav letos bomo člani moškega pevskega zbora praznovali tri desetletja uspešnega dela in od vsega začetka sem član te družčine. Prav tako sem z veseljem sodeloval pri vseh dosedanjih Bloških tekih. Četrto stoletje je že od njihovih prvih začetkov in ponosen sem, da smo v vseh teh letih uspeli privabiti na Bloke več kot 20.000 smučarjev. Skratka: vseskozi sem bil tvorno vključen v bogato športno dejavnost, zdaj pa sem zares iskreno vesel, da mlajše bloške generacije resno nadaljujejo z delom in so nam lahko samo v ponos.

▫ **Pred tremi ali štirimi leti ste bili tudi med pobudniki in tvorci nove bloške občine, ki zdaj po dveh letih dela že dobiva svojo veljavo in pomen. Bili pa ste tudi svetnik, predstavnik Blok tudi v prejšnji cerkniški in loški občini.**

Res je! Bil pa sem tudi desna roka butalskega župana kar nekaj let na cerkniškem pustnem karnevalu!

▫ **Pustnega karnevala letos v Cerknici ni bilo...**

Zato pa sem že dve leti desna roka našega bloškega župana Jožeta Dolesa!

▫ **Če me spomin ne vara, ste bili tvorec zamisli, da bi iz cerkniških Butal prinesli v slovenski parlament celo vrečo butalske soli.**

Saj smo jo, vendar smo kmalu zvedeli,

da jo je nekdo ukradel. Zato smo naslednje leto z manjšo vrečko soli obdarili vsakega navzočega poslanca posebej! Soli niso dobili vsi, saj zbor ni bil sklepčen.

▫ **Je ta sol, saj vemo, čemu služi, kaj pomaga?**

Ja, je in ni! Namreč Butalci smo kaj kmalu ugotovili, da pametnemu poslancu nimaš kaj svetovati, neumnemu pa tako nič ne pomaga. Zato smo se v Butalah kmalu znebili tudi tega stroška s soljo!

▫ **Večina mladih vaše generacije, ko se je tudi v teh krajih bohotila morija druge svetovne vojne, je bila tako rekoč brez mladosti mlada. Kakšna je bila vaša mladost?**

Jaz sem še vedno mlad...

▫ **No pa se pogovarjaja o otroštvu, o rosnih letih vaše mladosti.**

Ja, ta so mi na Blokah kaj hitro minila. Vojno viro je vsak doživel in preživel po svoje. Mnogi tudi ne! Na Blokah so se kar vrstili številni osvajalci, zato je bilo za mnoge še bolj hudo. Še dobro se spominjam marsikaterega dogodka, posebno pa še na dni, ko je bil košček črnega kruha za nas otroke tu na Blokah več vreden kot zdajšnji mladi generaciji cela pekarna peciva. Zato ne bom nikoli pozabil moje tete Pepce v Ljubljani, pri kateri sem se kdaj pa kdaj do sitega najedel. Žalostni dogodki med vojno pa so nam s solzami vedno napolnjevali oči!

▫ **Pravijo, da se potem še vedno najde osa, ki rada piči objokan obraz?**

Pa še res je! Kmalu po kapitulaciji Italije, septembra 1943, dobrih dvanajst let mi je bilo, ko je v Grahovem pogorela rojstna hiša

moje mame, je umrl stari oče Matija in tudi stara mama je končala življenje ob bombnem napadu, ubit je bil tudi moj stric in velik prijatelj Ivan... In še bi lahko našteval, saj so se človeške tragedije vrstile ena za drugo. Pa sem si že v mladosti zapomnil besede mojega očeta, ki je dejal: »Fantiček, zapomni si, vrag ni nikoli tako črn, da ne bi bil lahko še bolj!« Zato sem vedno z optimizmom gledal v prihodnost in tako lažje premagoval še tako črne vrage vse do današnjih dni!

▫ **Gospod France Škrabec – Obloški Tonček, od kdaj in zakaj?**

Obloški Tonček se je rodil na jesen leta 1983 v neki radijski oddaji. Oče, babica in boter Obloškemu Tončku pa je bil zdaj žal že pokojni profesor Janez Praprotnik, ki je z menoj in v meni »ustoličil« pojav Obloškega Tončka iz Jurčičevih Rokovnjačev in mu dodal pridih iznajdljivega in šegavega »prefriganca« z notranjsko dušo. Tej radijski oddaji so sledile še druge, tudi televizijske in številni domači nastopi so po skoraj dveh desetletjih dokončno potrdili status Obloškega Tončka!

▫ **Kaj je danes biti boljše; France Škrabec ali Obloški Tonček?**

Prav gotovo Obloški Tonček, kajti njemu se ne sme nič zameriti, saj je na koncu koncev vse, kar Obloški Tonček pove, tudi res!

▫ **Ste kot podžupan bloškega župana Jožeta Dolesa France Škrabec ali Obloški Tonček?**

Največkrat kot pravnik in svetovalec France Škrabec. Glede na dolgoletne izkušnje iz prejšnjih dveh občin pa včasih tudi Obloški Tonček!

▫ **Komu ste se včasih na Blokah najbolj nasmejali?**

Menda kar Kovačevemu Andreju iz Velikih Blok, ki je imel vedno kakšno izvirno bloško potegavščino za ušesom. Domačini so ga dobro poznali in mu niso nič zamerili. Tudi sovaščan Lenčkov Korle mu ni nikoli zameril, vendar mu je znal sleherno potegavščino pošteno vrniti!

▫ **In čemu se danes na Blokah smejejo?**

Morda temu vicu, ki naj še naprej ostane zgolj vic, ki z resničnostjo naj ne bi imel nikakršne povezave. Vprašanje pa se glasi:

Zakaj se je neki Iranec pognal iz četrtega nadstropja doma azilantov v Ljubljani?

Menda zato, ker je zvedel, da bo moral naslednji dan na Bloke!

S Francetom Škrabcem – sedemdesetletnikom in Obloškim Tončkom – mladeničem pri dvajsetih se je pogovarjal in zapisal Tone Urbas

Trkanje s pirhi – običaj, ki se izgublja

Med velikonočnimi jedili poleg različnih vrst suhega mesa, želodca, hrena, potic, kolača, jajca ne smejo manjkati. In to ne samo kot dopolnilo tem velikonočnim dobrotam. Jajca imajo tudi simbolni pomen. Že v davni, v indoevropski kulturi, so veljala kot pomladni simbol Kristusovega vstajenja. Poseben pomen temu simbolu daje še barvanje, kar so že pred tisočletji delali Kitajci, Perzijci, Egipčani. Slovenska velikonočna jajca – pirhi, pisanice, rumenke – so v Evropi med najlepše okrašeni, kot ugotavlja N. Kuret v knjigi »Praznično leto Slovencev«.

Pirhe so včasih barvali samo z naravnimi barvami. »S prežuljko,« smo rekli. To so bili čebulni olupki, ki dajo lepo naravno rjavo barvo, češpljevo lubje pa bolj rdečkasto. Vse to se da v krop, v katerem se jajca kuhajo in se tako istočasno obarvajo.

Pirhov je bilo za veliko noč povsod dovolj, za ta dan se z njimi ni varčevalo. Včasih je bilo jajce dragoceno. Samo za posebne prilike – ob boleznih ali za god – so mati dali »v mehko« kuhano jajce. Drugače pa so gospodinje jajca nabirale in jih potem prodale, da je prišel kakšen denar v gospodinjstvo. Zato je bilo za veliko noč še posebno imenitno, ko je bilo teh dobrot v izobilju.

S pirhi so se posebno v nedeljo popoldne in še na dan po veliki noči – na »prazniški pondejlk« – odvijala razna tekmovanja: sekanje pirhov, trkljanje in trkanje. Na Blokah je bilo najbolj razširjeno

trkanje, sekanje bolj redko, ker si za to rabil kovance. Teh pa mulci nismo imeli. Pri trkanju si potreboval pirh s trdo lupino. Tak pirh smo spoznali po tem, če je imel čist glas, ko smo z njim potrkali po prednjih zobeh.

Pri trkanju tekmujeta – trkata – dva. Vsak ima v roki pirh. Eden pirh drži, drugi s pirhom potolče po nasprotnikovem pirhu. Pri tem se eden od pirhov ubije, ali pirh tistega, ki drži, ali tistega, ki tolče. Nato se vlogi zamenjata. Tisti, ki je prej tolkel, sedaj drži, drugi pa tolče – trka. Tudi sedaj pri trkanju eden od pirhov »odneha«. Če »odneha« pirh na obeh straneh, drugi pa »vzdriži« na obeh straneh, ta »potrkan« pirh postane last tistega, katerega pirh ima celo lupino. Tako si lahko s pirhom, ki je zdržal več trkanj, nabral polne žepe pirhov. Te smo navadno

takoj pojedli in tudi manjši del delili s tistimi, ki so bili ob trkanju ob

vse pirhe. Tako smo bili pirhov vsi siti. Zato je v

ponedeljek zjutraj pri maši »na gatreah«

(pri nekdanji obhajilni mizi, kjer smo

otroci morali biti med

mašo) močno

zauharjalo. »Kot bi na

karbi dpljuval,« je

godrnjal pokojni

mežnar Jurij, ko je šel mimo.

Pri trkanju pa so veljala

nepisana pravila. Tisti, ki je držal, je

pirh stisnil v dlan, tako da je bilo videti samo vrh

pirha. Tisti, ki je prvi trkal, je moral najprej z rahlimi udarci potrkati

in nato enkrat močneje udariti. Najprej se je trkalo na ošiljeni del pirha »na špičko«, v drugo pa se je trkalo na zaobljeni del – »na ritko«, kot smo rekli na Blokah. Če sta se pri trkanju ubila oba pirha, eden »na špički«

drugi »na ritki«, sta trkača obdržala vsak svoj pirh. Tak izid je bil najbolj pogost, kar je čisto naravno. Kajti ko damo jajce kuhat, se vsebina po kuhanju skrči in tako na enem ali drugem koncu »na špički ali ritki« nastane praznina. Temu smo rekli, da je pirh »mesečen« (spominja na luno – mesec). No in na tem praznem »mesečnem« delu lupina popusti. Največkrat se ta »mesečnost« pojavi pri napačnem delu pirha in tako trkanja eden ne zdrži »na špički« drugi pa »na ritki«. Tako je izid trkanja neodločen. »Vsak je ob svojem«, smo rekli. Pošteno, ni kaj!

Maksim Gaspari; Velikonočni razglednici

Vendar pri vsakem tekmovanju, kar trkanje s pirhi vsekakor je, nekateri poskušajo z raznimi pripomočki priti do zmage. Dandanes z dopingom, včasih pa so v želji pritrkati čimveč pirhov, priredili pirh za trkanje. Na surovem jajcu so naredili na vsaki strani v lupino dve luknjici, vsebino izpihali, skozi to luknjico pa nalili stopljeno smolo. Tak pirh je bil pri trkanju neuničljiv. »Smolika« smo mu rekli. Ampak tak trkač, ki se mu pirh po dolgotrajnem trkanju in pri polnih žepih priigranih pirhov ni razbil, je postal sumljiv. Moral ga je dati v roko drugim (testiranje). Ko smo ga »potežkali«, smo takoj ugotovili, da si je neupravičeno »pritrkal« polne žepe pirhov. Posledice: odvzem vseh pirhov, obmetavanje z ubitimi pirhi, pa še kakšen klopotec se je pri tem obmetavanju našel. Tako je njegova »kamizola« še dolgo zaudarjala ter pričala o njegovi nepoštenosti in pogoltnosti.

Veselo pa je le bilo! Čeprav takrat ni bilo televizije, videa, diskov, mopedov in druge take krame.

France Škrabec

Lanska velikonočna procesija skozi Novo vas

Zimski hlad se umika, pustne šege skušajo pregnati belino poljan in priklicati zeleno ravan. In pust prepusti mesto postu, ko se človeško srce, polno sladkih obetov, zamakne v štiridesetdnevno znamenje pepela in prahu – »pomni človek...«. Za marsikoga je to čas »kulinarične odpovedi«, ko se »odpočije« od preobilja. Kristjan

je stari ata pripravil za otroke, ki so peš in bosi obtekli vse domačije in prinesli blagoslovljeni ogenj, kateri je zagorel v domačih pečeh in so gospodinje pripravile jedila, ki so jih nato odnesle k blagoslovu v cerkev. Kako smo otroci tekali od hiše do hiše, da bi čimprej prinesli veselo sporočilo. »Ali si že bil pri njih?« nekdo sprašuje in s se plašno približuje neki hiši.

sem, da je ogenj pač ogenj in nič drugega ne pride v poštev. Ja, to so sodobni mestni problemi. Oh, ko bi bilo samo to.

In potem tisti sveti čas spokornosti in pričakovanje vstajenja, ko človek razmišlja o temeljnih vprašanjih svojega življenja, trpljenja, smrti, vstajenja. To je milostni čas, ko z različnimi narodnimi in verskimi

vesoljstva. Kdo si ne želi biti večni? Seveda se s smrtjo prekine biološko zemeljsko življenje, toda človek v tem trenutku prestopi »prag upanja« in vstopi v novo, popolno dimenzijo življenja, ki je bila razodeta človeku po božjem Sinu Kristusu, ki je iz popolne večnosti za določen čas življenja vstopil v človeško zgodovino na Zemlji in pokazal pot v večnost

Vesela aleluja

pa išče smisel odpovedi nekje globlje in bolj ko se bližajo velikonočni prazniki, radostnejše postaja njegovo srce. Kje je tisti čas, ko so v velikem tridnevju »odšli vsi zvonovi v Rim« in je iz zvonika dobesedno zaropotala raglja? Ponekod se še dandanašnji oglasi, sicer pa »vse tiho je bilo«. In tista lepa, lepa cvetna nedelja (spomin na Jezusov slovesni vhod v Jeruzalem), ko se butare košato bogatijo in se (žal) mnogi otroci med sveto mašo »poveselijo« s »frcanjem« bunkic. Seveda, kdo že ima največjo butaro? In čas, ko so bile drevesne gobe že posušene na domači peči in jih

Pa drugi zakliče: »Saj ne hodijo k maši!«

»Pa kaj, ogenj bodo pa že vzeli, če hočejo,« se drugi oglasi in pritisne na zvonec.

»Otroci, kako lepo, da nas niste spregledali,« pravi gospa na vratih in jim izroči prav lep dar. Ja, na podeželju se ogenj še lahko raznese, sredi mestnega blokovega življenja pa že lahko nastane »teološki problem«, kot mi ga je pred leti izpostavila neka gospa srednjih let, ko me je spraševala, če lahko blagoslovitev vžigalnika za cigarete enako velja, da bo z njim doma prižgala plinski štedilnik. V debati smo se kar resno »sporekli«, ampak trdil

običaji, predvsem pa z liturgičnim slavljem v cerkvi praznujemo temeljne dogodke zgodovine odrešenja človeštva, ko je pred dvema tisočletjema tretji dan po Jezusovem pokopu obšla svet novica vseh časov, da je grob prazen!!! Novica, da je človek – Bog Jezus Kristus premagal smrt in izšel kot zmagovalec nad življenjem in smrtjo. Izpolnile so se vse starodavne prerokbe in odprla se je pot človeku iz zemeljske časnosti v neskončno srečno večnost. Jezus Kristus je Pot, Resnica in Življenje.

Kaj ni osrečujoča misel, da nas čaka večno življenje v popolni sreči in ljubezni s Stvarnikom

preko praga smrti. S svojim življenjem je tudi pokazal, kako se z zvestobo in ljubeznijo do Boga in človeka zelo približamo popolnosti, da smo ob koncu zemeljskega življenja pripravljeni vstopiti v srečno večnost.

Naj ob koncu te misli v prazničnih dnevih premišljujemo naslednji modri izrek: »To, kar storimo v sedanjosti, bo odzvanjalo v večnosti.«

Vsem prebivalcem naše občine želim obilo božjega blagoslova in lepega prazničnega vzdušja, ALELUJA!

*Lojze Hostnik
župnik*

Bloška planota

Visoka kraška planota na Notranjskem.

To je pokrajina, ki ji na kratko pravimo kar Bloke. Ta visoka kraška planota je ujeta v trikotnik Postojna – Ljubljana – Kočevje. Je del južne Slovenije. Leži na skrajnem robu Notranjske in spada v Kraško–Dinarski svet. Ta ji je dal tudi osnovno noto – kras. Bloška planota je še vedno v svoji prvotni podobi, kot jo je ukrojila mati narava. Ta pa kljub svoji skromnosti ostaja vzvišena. Povlekla se je kar precej visoko pod nebo. Nekako na višini 700 do 800 m si jo je moč pobliže ogledati. Planota pa na svoji strehi ni ravna, kakor bi bilo moč sklepati iz njenega imena, ampak so po njej razsejani številni grički in hribi, najvišja sta Blošček (1062 m) in Županšček (1024 m).

Slabo poznavanje Blok

Ko poslušamo govorce, ki v svojih razpravah naštevajo slovenske pokrajine, je prav malo teh, ki se spomnijo Bloške planote. Upam si trditi, da je vedenje o njej v širši javnosti skromno. Slabi poznavalci naše domovine zamenjujejo Bloke kar z bloki.

Nekoliko na boljšem so tisti Slovenci, ki so šolo nekoliko dalj časa gledali tudi od znotraj. V šolski klopi so imeli vsaj včasih možnost, čeprav bolj bežno, slišati kaj o tej visoki kraški planoti. Tudi šolski učbeniki ji le bolj na obrobju odmerjajo svoj prostor, čeprav je že večkrat v svoji daljni preteklosti opozorila javnost s sporočili, katerim je prislunil svet. Kratko, pa vendar nadvse odmevno sporočilo je bilo, da se je že v daljni preteklosti na pobočjih teh gričev in hribov zamajala zibelka smučanja.

Bloško smučanje in bloški človek

O bloški smučarji pa je vendarle bilo že precej napisanega v raznih publikacijah. Kaj bo pa še moč povedati in iztrgati pozabi o starih bloških smučeh in o starem bloškem smučanju, pa bo povedal čas. Bojimo se, da je preveč tega vedenja za vedno ostalo zakopano v sivo davnino časa, ki je že daleč za nami. Nadvse pomembno sporočilo o starosvetnem bloškem smučanju je iztrgal pozabi Janez Vajkard Valvazor, ki je po naših krajih hodil že več kot pred 300 leti. Malce hudomušno rečeno, da je "Kranjski Janez" že vedel, kaj je pametno zapisati in na ta način pustiti sporočilo našim potomcem. Doma na

Bloški planoti pa smo uživali v dričkanjih po zasneženih strminah. Še en dokaz Bločanov, da lastnosti kot so skromnost in neprodornost tičita že v koreninah bloškega človeka in da se le–te prenašajo iz roda v rod. Ta prastrah je moč zaznati še danes v bloškem človeku, še vedno čutimo, da nimamo ljudi, ki bi bili sposobni povedati pravo besedo na pravem kraju in ob pravem času.

Je bil Martin Krpan Bločan?

Nadvse pomembno ljudsko izročilo o tukajšnjem bitju in žitju človeka pa je zapisal drugi pisec, to je slovenski pisatelj Fran Levstik v svoji pripovedki Martin Krpan. Za primer Krpana je vzel Notranjca – Bločana. Našel ga je na samem obrobju Bloške planote v kraju Vrh po imenu. Ta kraj je bil blizu

najprej tja proti morju. Čutil je, da je velika in široka cesta odprta v svet samo preko morja. Postopati po obalnih mestih, hoditi po Trstu, opazovati življenje v njem, odkrivati trgovske poti, je pomenilo bloškemu človeku skoraj odkriti Ameriko – vir dobrin prepotrebni za življenje. Pot Martina Krpana je večkrat prehodil sleherni Bločan.

Premajhna skrb za kulturno in naravno dediščino

Ob tako bogati in pomembni zgodovini nekega kraja kot jo je nenapisano pustila za seboj ta visoka kraška planota, se smemo vprašati, kje je kraj, prostor, kjer bi bilo mogoče vsaj delček tega videti, prebrati ali pa iz prve roke izvedeti kaj več ali slišati živo

Brona Žurga

vasi Zavrh, pod hribom, na katerem je cerkev sv. Urha. Na tem hribu je bil grad Nadlišček in ta cerkev pa je bila grajska kapela. Vasi Vrh pa sedaj domačini pravijo Ravnice. Krpanova hiša je bila prva, ki so jo požgali Turki. Danes tam stoji Lovretova hiša. Način življenja tukajšnjega človeka je prikazal v prispodobni klenega, skromnega, samobitnega, v svojo moč in modrost zaverovanega človeka. Vse te lastnosti vsebuje glavna oseba Martin Krpan. Bloški človek je že od svoje naselitve bil trd boj za preživetje na tej skromni kraški planoti. Njegova vsestranska iznajdljivost je bila njegova edina socialna podpora. Svojo črno trgovino – kontrabant – je razpredel

besedo, ki bi izžarevala še toplino in ponos na daljno preteklost, ponos o generacijah, ki so si vselej rezale le tanek košček kruha in kaj je bilo še vse tisto, kar je temu človeku omogočilo preživeti.

Bločani naravne in kulturne dediščine svojega kraja niso nikoli dovolj resno vzeli v svoje roke. Ko so se posamezniki zavedli pomembnosti kulturne dediščine, je že skoraj ni bilo več. Odšla je na vse konce sveta.

Niso se zavedali časa, ko jim je to kulturno bogastvo polzelo iz rok. Tujci so bili tisti, ki so znali to bogastvo bolj ceniti. Vse to se po malem dogaja tudi danes. Za nekaj tolarjev je Bločan prodal cep, jermiček, trlico,

nečke, kotliček, kdo bi mogel naštetati vse predmete, ki so identični za kraj, kjer so nastali in kjer so se uporabljali pri opravljanju raznih del ali so služili pri raznih obredih ali pa so bili v okras doma in okolice. Tujci pa so prihajali in vztrajno odnašali dediščino naših prednikov na vse konce sveta in to še vedno počnejo. En sam skromen primerek starih bloških smuči je dobil streho in varstvo v osnovni šoli Nova vas.

Bloške smuči

In še malo razmišljanja o bloških smučeh. Res je, da tovarna Elan stoji v Begunjah, pa ne na Notranjskem, ampak na Gorenjskem. Ko stopiš v predverje te tovarne, se presenečen srečaš z domačinom – starim Bločanom – smučarjem. Res da je kip, pa vendar. Stoji na lepem podstavku in na dobro vidnem kraju. Zadovoljno se razkazuje ljudem od vseh strani. Postavili so ga na vrtljivo ploščo. Ko tako dalje razmišljaš o usodi starega bloškega smučarja, se med drugim vprašaš, le kako je moral ta naš smučar imeti slabo, mokro in blatno smučino, pa tudi vidljivost je morala biti nadvse slaba, da ni zmozel priti domov. Takim razmeram bi danes rekli slaba smuka. Pomagalo mu ni niti to, da ima s seboj še nekaj parov smuči. Tudi te stare bloške smuči so postavili v kot in tam stojijo v vrsti s smučmi iz drugih krajev.

Kaže na to, da ni bilo v tistem času nobenega Bločana, ki bi bil sposoben kaj malega postoriti v prid stare bloške smučarije. Staremu smučarju pa pripada na Blokah vsaj toliko domovinske pravice, da bi mogel ostati doma. Saj mu je prav visoka kraška planota omogočila, da je zaživel prav tu in kot tak pripada le njej. Morda pa bi morali Bločani na tem področju le še nekaj postoriti. Bolje enkrat kot nobenkrat.

(Se nadaljuje...)
Brona Žurga

Ljubo doma, kdor ga ima

Zopet spoznavam, kakšna idila so Bloke. Pri sosedovih se je bravila krava in ker je bil porod zapleten, so prišli poklicat še mene, vendar ne v smislu zadnje rešilne bilke, temveč kot tistega, ki pomaga povleči za štrik. Zares kar nekaj časa nisem sodeloval pri tovrstnem porodu. Porod je bil res zapleten, vendar vseeno ne tako zelo. In zopet sem videl stati skupaj može in modrovati o raznih rečeh.

Potem pa gospodinja prinese »kofe in šnops«, kar je nekakšna potrditev za dobro opravljeno delo, in že vlada veselje pri hiši. Za povrh sem tisti večer videl še zajca. Končno, sem si mislil, saj sem si že kar nekaj časa želel videti zajca, ob tem pa razmišljal, kdo sploh zajce še ima, a se nisem nikogar domislil, saj so zajci na Blokah že prava redkost. Tako sem se nazadnje zadovoljil z mislijo, da ga bom srečal kdaj ponoči na cesti, divjega namreč.

Zajec je bil prava mrcina, mislim, da se je pripravljaj na kakšno zimsko spanje, ker je imel kar debelo izolacijo pod kožo. Hja, tudi zajci so začeli varčevati z energijo, saj se je le-ta v zadnjem času krepko podražila.

Nikakor ne morem obiti hrane. Vedno sem občudoval ljudi v tako priljubljenih ameriških filmih, ker so vedno hodili jest v restavracije. To se mi je vedno zdelo nepopisno imenitno. Res. Sedaj pa, ko imam tudi sam priložnost kot študent, ki hodi jest na bone, preizkusiti ta fenomen prehranjevanja, sem prišel do spoznanja, da ni vse tako kot v filmih. Prve dni ali tedne ne rečem. Kar vznemirljivo je, ko prideš in poizkusiš kakšno novo, do sedaj še nepoznano

juhico ali pa omako. Res imenitno.

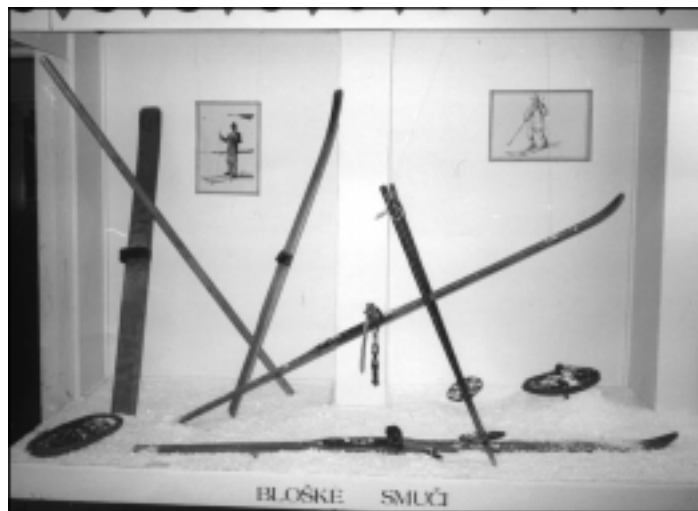
Vendar pa so se dnevni menuji že pričeli ponavljati, kaj drugega pa ti tudi ne paše in fenomen prehranjevanja po restavracijah je izgubil svoj čar. Šele sedaj sem se pričel zavedati, kaj je to prava domača kuhinja in kaj je to domač krompir. Čeravno ga jem vsak dan, se ga ne naveličam. Komaj čakam, da pridem konec tedna domov, da se mi želodec malce spočije.

Mama je med božičnimi prazniki naredila štruklje. Zopet po dolgem času. Štruklji so hrana, ki ne uspe dvakrat enako. Vedno so nekoliko drugačni od prejšnjih, enkrat so okusnejši, drugič malo manj in tako dalje. Vendar so bili tokrat zares izvrstni. Res. Ne boste verjeli, ampak bili so najokusnejši do sedaj. Testo je bilo ravno prav debelo, nadev pa sočen in okusen. Vsega v pravi meri. Recepta vam seveda ne izdam.

Mimo ljudi tudi ne morem. Res je, Bločani smo nekaj posebnega. Imamo svoje muhe in prav je tako, ene pa so pri tem debelejšje, druge pa so malo manj debele, kumrne. Pravijo, »ta je pa malo usekan«, jah no, saj je vsak usekan po svoje, pa recite, da ni. Narava je vsakega drugače podmazala za ušesi. In prav je tako. Časi so se spremenili in ni se nam potrebno več pretepiti, da bi ohranili identiteto našega plemena, zato ne bi bilo prav, da bi jo kar tako brezbrizno izpustili iz rok, saj so morali naši stari očetje mnogokrat zavirati rokave in usekati intrigo tako, da se je dvakrat zavrtela okoli sebe, da smo ostali to, kar smo.

Miha Knavs

Bloški korak

Srednja trgovska šola v Ljubljani je jeseni pripravila razstavo dijakov aranžerstva na temo kulturna dediščina. Vesna Turk (hči Malenske Dragice iz Velikih Blok) je postavila na vpogled stare bloške smuči.

Marjan Peterlin s.p.
Dolščaki 10, 1314 Rob

POOBlašČENI SERVIS IN PRODAJA
VSEH GOSPODINJSKIH APARATOV

Electrolux

ZANUSSI

Tel.: 01/7881 456

Mobi: 050/648 783

Pesniki na Blokah

Pesem o Prešernu

200 let je minilo lanskega decembra od rojstva Prešerna. Da je velik pesnik, vemo gotovo že vsi. In ob tej priložnosti so tudi učence in učenci na naši šoli vsaj za nekaj časa postali pesniki. V okviru projekta Pesniki v Prešernovem letu so ustvarjali raznovrstno poezijo. Mlajši so pesnili o snegu, o ločilih, šoli. Tudi bivanje v šoli v naravi daje dovolj motivov za pesmi; tako so nastali zapisi o Mašunu in o Rogli. Starejši učenci pa so se že spoprijeli z resnejšo tematiko: zakaj so sploh na svetu, prijateljstvo, prve osnovnošolske ljubezni.

Na šolski proslavi ob kulturnem prazniku so prebiralali te svoje stvaritve, nekaj le-teh pa ste lahko slišali tudi na občinski prireditvi.

Ob koncu šolskega leta bomo izdali zbornik s to poezijo in te prve drobne pesniške utrinke iztrgali pozabi. Nekaj pesmic pa si lahko za pokušino preberete že sedaj.

Jerneja Kovšca

Anže in trobenta

Pesem o Prešernu

*V Vrbi na Gorenjskem se rodil je
ta mož,
napisal pesmi zvrhan koš,
ena izmed njih zdravljica je
postala,
ki Slovincem je v ponos postala.
Bil dober je poet,
ki poznal ga je ves svet,
zaljubljen je bil v Julijo,
a ona se za to zmenila ni.*

Martin Korošec 4.r

Greš z mano?

*Če greš z mano,
ti pokažem svet,
ki je le moj in lahko je tudi tvoj.
Tam ni laži in ne prevar;
ni utvar in ne nasilja.
Je le sreča in resnica,
sem le jaz.
Če greš z mano, ti pokažem ta
moj svet
in če hočeš,
prideš lahko vanj živet'.
Skupaj bova ušla resničnemu
krutemu svetu.
Moj svet je lepši.
Vsak dan pobegnem vanj.
To je svet domišljije.
Vanj ne more vsak.
In kje je? V moji glavi.*

Tina Beroš

Jaz

*Naj se vam predstavim:
Jaz sem človek kakor vsi,
človek s čustvi in razumom.
Zato ker čutim, me veliko
prizadene,
zato ker razumem, me veliko
pretrese.
Imam pa tudi srce,
ki me rado boli
zaradi skrbi, žalosti, ljubezni
in zato trpim.
In čeprav sem taka kakor vsi,
nisem enaka,
sem drugačna –
sem JAZ.*

A zato še vedno človek

Adrijana Zalar

*Že dvesto let je od tega,
ko v majhni vasi Vrba
rodil se je pomemben mož
slovenskega naroda.
Čeprav takrat ni slaven bil
in njega ni noben slavil,
ni takega bilo moža,
od doktorja Prešerna.
Budi nam narodno zavest
njegova nam zdravljica,
jo danes vsak otrok pozna,
že ve, da je to himna.*

Doris Klančar 4.r

Naša šola

*Naša lepa šola v središču Nove
vasi stoji,
v njej se nas dvesto učencev uči.
Radi hodimo v šolo vsi,
da si pridobimo znanja mi.
V šoli razredov osem je,
učenci hitijo v učilnice vse.
Vrtec naše šole se drži,
v njem veliko bodočih učencev se
smeji.*

Gregor Intihar, 3.r

Vprašaj

*Vprašaj vprašuje zakaj, kako, kje
in kdaj a zakaj, ker vprašaj nič
od nikoder ne ve, ker v šoli
poslušal ni, a zakaj, ker vprašaj
je ugleden čeprav bedak vprašaj
njega, se zamenjati ne da, ker
neumen je kot pravi bedak, ker
zna samo spraševati.*

Jan Ivančič

Mladi pevci: Martin, Tjaša, Jera, Nina, Nastja

Pesem o Prešernu

*O France Prešeren,
ki mislili so, da si neveden.
Spesnil si pesem
in z njo bil si resen.
V Vrbi na Gorenjskem si doma
in imel si prijatelja.
V Kranju se končalo
tvoje je življenje.*

Dejan Beroš 4.r

Melje, melje mlinček...

Jesen je čas, ki se ga vsi veselimo, saj nam postreže z neizmernimi dobrotami, ki so velikokrat sad rok pridnega kmeta.

Vsakodnevno bivanje na prostem – sprehodi nam omogočajo spoznavati delo kmeta v posameznih obdobjih leta. Tako skupno spoznavamo posamezna opravila. Njiva, posejana s pšenico, je bila ena izmed opazovanj, ki smo jih spremljali vse leto. Da se iz pšenice dobi moka, so otroci že vedeli. Vendar kako priti do moke? Da bi otrokom na čim bolj neposreden način »prikazali predelavo« žita, sva se s kolegico Martino

V vrtcu smo imeli veliko pekarno

odločili, da obiščemo mlin na Bočkovem.

V prijetnem jutru smo se podali na avtobus – skupina otrok iz vrtca in otroci iz zunanje priprave na šolo.

Na poti so otroci spremljali vasi in prepoznavali hiše, v katerih živijo njihove družine in njihovi znanci ali prijatelji. Vožnja do Bočkovega je kar prehitro minila. Prijazna gospodinja in mlinar sta nas povabila v mlin, kjer so otroci z zanimanjem opazovali pšeničko, ki se je med mlinskimi kamni spreminjala v moko. Otroke je vse zanimalo, še zlasti motor, ki je poganjal mlinska kamna; vendar ropot v mlinu jih ni motil, glasno so se med seboj pogovarjali.

Poleg mlina in njegovega delovanja smo si ogledali tudi okolico in opazili marsikaj: potoček, ki je tiho vijugal po travniku, mlinski kamni, deske...

Ob koncu obiska je gospodinja pogostila vse otroke z jabolčnim zavitkom in piškoti, ki so jih otroci z navdušenjem pojedli: Lucija in Rok sta povedala, da mama tudi doma peče kruh. Tako smo v vrtcu imeli v naslednjih dneh veliko pekarno. Najprej smo si privezali predpasnike, si umili roke, pripravili vse sestavine za testo in zamesili. Iz testa so nastajali zanimivi kvašeni izdelki – preste, kite, žemlje, hlebčki..., ki smo jih

Anekdote iz vrtca

Največje veselje za otroke je, če jih pridejo starši iskat v vrtec po kosilu. Tako jim ni treba iti spat oz. počivat. Tudi Blaž je bil z očijem dogovorjen, da gre po kosilu domov. Ker očija do dogovorjene ure še ni bilo v vrtcu, sem rekla Blažu:

»Ja, Blaž, danes je pa vaš oči zamočil!«
Blaž me čudno pogleda in reče: »Kaj to pomeni – da je moker?«

V vrtcu se pogovarjamo in ugotavljamo: stroj za pomivanje posode je pomivalni stroj;

stroj za pranje perila je pralni stroj...

»Stroj za »izdelovanje« - mletje moke je – mokni stroj,« ustrelil Janez.

Po spanju me Denis vpraša, kaj je to rok trajanja.

Ker smo imeli za malico ravno jogurt, mu na pokrovčku pokažem številke, hkrati pa mu tudi razložim, kaj to pomeni.

»Ja, tudi mami mi je tako povedala, kot ti,« mi reče, »ampak rok trajanja bonbonov je 2 leti, to pa že ni res!«

spekli v pečici štedilnika. Kako prijetno je dišalo po vseh prostorih v vrtcu!

Ob tej priložnosti smo zbirali in razstavili mlinčke, s katerimi so včasih mleli doma koruzno in ajdovo moko; naučili smo se tudi novo pesmico – Ob bistrem potočku je mlin, ki jo še danes radi zapojemo in ob njej še zaplešemo.

Ivica Šega

Stanovanja Bločanov pred petdesetimi leti

Mladi bloški osnovnošolci spoznavajo preteklost in si ustvarjajo podobo o življenju v časih, ko jih še ni bilo. Takole opisujejo, kakšna so bila stanovanja Bločanov pred petdesetimi leti:

V starih časih, ko so bili naši dedki in babice še majhni otroci, so bile hiše nizke, pokrite so bile s slamo.

Skozi vhodna vrata si prišel v vežo, nato v kuhinjo, v kateri je bilo ognjišče. Štedilnikov takrat še ni bilo. Kuhali so v peči, v lončenih posodah. Jedli so kmečko hrano, ki so jo pridelali doma (kolerabo, ričet in zelje). Meso so jedli le ob nedeljah in večjih praznikih. V hiši so imeli krušno peč. Pod je bil lesen, v bogatejših hišah so imeli tudi lesen strop.

Hiša je imela kamre – to so bile majhne sobe.

Družine so bile številne. Otroci so bili slabo oblečeni in tudi čevljev niso imeli. Bosi so hodili v šolo. Kadar je pozimi zapadlo veliko snega, so ostali kar doma. Na Bloški planoti so bile zime dolge in mrzle.

Otroci so spali v kamrah. Ker je bilo kamer v hiši premalo otrok v družinah pa veliko, so morali otroci spati kar v hlevu pri živini, kjer je bilo toplo.

Tjaša Anzeljc, 3.r

Takrat so imeli ljudje veliko slabša stanovanja kot sedaj. Streha je bila slamnata. V sobi, ki se ji je reklo »hiša«, je bila velika krušna peč, pod je bil lesen.

Vodovoda ni bilo, vodo so nanosile

gospodinja iz vaškega vodnjaka v lesen čeber, ki je bil ponavadi v prvem prostoru, to je bila veža.

V kuhinji je stal velik zidan štedilnik, lesena omara za posodo, ki so ji rekli »kredenca« in velika miza.

Ogrevanje je bilo zelo slabo. Ko so šli otroci spat, so jim dali v posteljo pod odejo segreto opeko, ki so jo prej zavili v kakšno cunj.

Stranišče je bilo leseno, postavljeno je bilo nekje na dvorišču. Kopali so se v lesenih škafih. Gospodinja je prale na roke. Posode so imeli malo, saj so jedli vsi iz ene skled.

Martin Knavs, 3.r

Mentorica: Milka Mišič

1931 – 1971 – 1981 – 2001

Občni

Bloški pevci letos praznujejo kar tri okrogle jubileje. Sedemdeset let ustanovitve moškega zbora »Deteljica«, trideset let moškega zbora in dvajset let ženskega oz. mešanega zbora.

Okrogle tri obletnice! Prislunhili jim bomo v drugi polovici letošnjega maja, ko bodo v Novi vasi s pesmijo praznovali. Pridite! Gotovo bodo za te tri okrogle obletnice najmanj tri okrogle zapeli.

France Škrabec

Predvojni perski zbor. Kdor pozna pevce, naj se oglasi g. Francetu Škrabcu

Eden od prvih nastopov sedanjega perskega zbora

Ob petnajsti obletnici zbora

Gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Nova vas smo imeli v nedeljo, 28. februarja, ob 18. uri svoj redni letni občni zbor. Ker še nimamo svojega prostora za tako velike sestance, je občni zbor potekal v prostorih osnovne šole, za kar se najlepše zahvaljujemo vodstvu šole.

Nismo veliko govorili...

Po seznamu šteje društvo 166 članov, od katerih se je zbora udeležilo 51 članov, seveda v glavnem le-tisti, ki so tudi drugače aktivni v društvu. Zbora se je udeležilo tudi 10 gostov. Pogrešali pa smo predstavnike podjetij, ki so nam pomagala pri gradnji novega doma.

Kot vsako leto smo tudi letos pregledali

Letni občni

Ko smo se oddahnili od božično-novoletnih praznikov ter delanja obračunov za nazaj in planov za naprej, smo se 23. februarja zbrali v Novi vasi člani naše stranke na letnem občnem zboru.

Prišel je čas, ko smo morali kot stranka na novo prešteti in urediti vrste. Poleg formalnosti, kot so poročila o delovanju in poslovanju stranke, smo v razpravi veliko časa posvetili delovanju stranke in problematiki razvoja in delovanja lokalne skupnosti.

O pripravi na prvi kongres po združitvi nas je informiral državni poslanec iz našega volilnega okraja g. Stane Brenčič. Vsa dejavnost v okviru tega poteka za ponovno konsolidacijo stranke, ki mora imeti jasno vizijo razvoja Slovenije. Le takšna stranka lahko prekrije vse osebne zdrahe, ki so potekale ob združitvi obeh strank ter na prihodnjih volitvah doseže ponoven uspeh. Posebej nas je g. Brenčič informiral o delovanju v parlamentu in problematiki Odbora za delo družino in socialne zadeve.

zbor PGD Nova vas

naše delo v preteklem letu in ugotovili, da je bilo zelo plodno. Uspelo nam je zgraditi in pokriti nov gasilski dom. Tako velikega dela nam ne bi uspelo dokončati brez podpore občine, podjetij in seveda vas občanov.

Pa pogledjmo, kdo vse nam je stal ob strani: občina Bloke nam je uredila papirje

...raje smo poprijeli za delo

o zazidljivosti parcele in nas oprostila plačila komunalne takse, zraven pa je primaknila še 1.4 milijona SIT, Novolit Nova vas nam je podaril 60 ton cementa in nam pomagal še z drobnim materialom iz trgovine, Fragmat iz Sodražice nam je podaril betonsko železo in mreže za ploščo, Kovinoplastika iz Loža pa nam je podarila vsa okna, zraven pa še 6

strešnih. Z denarjem so nam pomagali še Interevropa Ljubljana, Franc Knavs Ravne, Kava bar Tanja Nova vas in še nekaj manjših donatorjev. Vsem skupaj se v imenu društva najtopleje zahvaljujem. Tu ne smem pozabiti tudi našega glavnega izvajalca del g. Jožeta Jeklarja, ki nam je izdatno pomagal z delom in nasveti, nekatera dela, kot so temelji in ostrešje, pa smo mu tudi plačali, seveda po »sindikalni« ceni. Z delom so nam pomagali tudi nekateri občani, ki niso člani društva. Tukaj bi omenil Jakoba Klučarja, ki je 50 ur delal zastoj.

Pozabiti ne smemo tudi nekaterih članov društva, ki so si zelo prizadevali za to, da je dom danes pod streho. Najbolj delavni so bili (in upam, da bodo še): Alojz Ponikvar, Drago Pavčič, Anton Urbas, Zvonko Zakrajšek, Drago Bačnik in seveda moja malenkost.

Zahvalil bi se rad vsem občanom, ki ste nam ob novem letu izdatno prispevali denarna sredstva za gradnjo doma, saj smo nabrali skoraj 1 milijon tolarjev. Obljubljam, da bodo ta sredstva pametno porabljena.

Nekaj pa še o načrtih. Upamo, da bomo letos ob izdatni podpori občine uspeli dokončati spodnjo etažo doma, tako da bi se

lahko do maja 2002 preselili v novi dom in stare prostore izročili občini za vrtec.

Na koncu je bila podelitev priznanj za dolgoletno delo in društvenih priznanj. Tu naj omenim člana in članico Franca Milavca st. in Francko Lipovec, ki sta prejela priznanje za 50-letno delo v društvu.

Po končanem uradnem delu pa so prišle na vrsto »tekoče« zadeve. Vse prisotne smo pogostili, nato pa tudi rekli še kakšno neuradno o naših problemih.

Na koncu se še enkrat vsem skupaj najtopleje zahvaljujem v imenu društva in v svojem imenu.

*Za PGD predsednik
Zvonko Govednik*

Čestitamo!

Za igranje šaha ne potrebujemo veliko. Enakovredno pa ga igrajo tako moški kot ženske. V Loški dolini aktivno deluje šahovski klub, katerega člana sta Mateja in Anton Kljun s Studenega na Blokah. Oba sta vestna in dobra igralca. V prostem času obiskujeta Srednjo šahovsko šolo na Vrhniki.

Na sliki so (z leve proti desni): Mateja Kljun - 2. m., Ana Srebrnič - 1. m., Karmen Orel - 3. m.

Po nekajletnem delu so se pokazali rezultati. Mateja Kljun je letos na državnem tekmovanju deklet do 18 let starosti osvojila 2. mesto. Tekmovanje je bilo med zimskimi počitnicami v Mariboru. S tem rezultatom si je pridobila pravico nastopa na evropskem šahovskem prvenstvu, katero bo v Grčiji. V imenu loških šahistov ji čestitam za tako lep dosežek.

Ob zaključku pa bi se rad zahvalil za pomoč, ki nam jo nudijo: Občina Loška dolina, Kovinoplastika Lož in gasilsko društvo Stari trg, kjer imamo na voljo lepe prostore.

*Vinko Bavec
Predsednik ŠK*

zbor združene SLS+SKD

Tu si prizadevajo tudi pripraviti popravek zakona, ki naj bi smotrneje reševal problematiko kmečkih pokojnin.

Delovanje občine smo ocenili zelo pozitivno. Predvsem razveseljuje racionalno gospodarjenje z denarjem, še posebno na področju družbenih dejavnosti (šolstvo – vrtec) in velika vlaganja v komunalno oz. infrastrukturo.

Po dolgih letih prizadevanja za samostojno občino nam je to vendar uspelo. Uspešno delo le-te pa dokazuje, da smo se dobro in prav odločili. Seveda gre zahvala zaposlenim na občini z županom na čelu.

V okviru delovanja lokalne skupnosti so se razpravljavci posebno dotaknili problematike kmetijstva in malega gospodarstva. Kmetijstvo je na Blokah v velikih škripcih. Pomoč, ki jo nudi država oziroma občina, je premajhna, predvsem pa nima strateško razvojne naravnosti. Več sredstev bi bilo potrebno vložiti v izboljšavo kakovosti zemljišč (arondacije, izravnave omejnikov, skal, urejanje pašnikov in

podobno). Od komisije za kmetijstvo, ki deluje pri občinskem svetu, bi pričakovali vendar nekaj več aktivnost in razvojne vizije kot pa enkrat-letni sestane. Na področju malega gospodarstva je zadeva še nekoliko bolj zaskrbljujoča, saj občina v proračunu za ta namen nima razporejenih sredstev. Odbor za malo gospodarstvo se pa v dveh letih sploh ni sestel.

Načrti in usmeritve občinskega odbora SLS+SKD za v bodoče so predvsem konstruktivno sodelovanje pri razvoju kraja na vseh področjih še posebej na gospodarskem, saj je to temelj za dvig kvalitete življenja in nadaljnji razvoj Blok.

Zelo smo veseli tudi novih, svežih idej in moči. Zato vabim vse, ki se še niste odločili, da stopite iz sivine nemega opazovalca in se nam pridružite. Skupaj bomo dali kvalitetnejši prispevek v mozaik napredka naše Bloške planote.

*Predsednik OO
Bojan Kraševac*

Občinski simboli

Pišem na pobudo članka »Občinski simboli«, objavljenega v januarški številki Bloškega koraka.

Ne strinjam se z delom članka avtorja Franceta Škrabca, citiram: »Kaj naj predstavlja občinski grb? Kot edinstvena posebnost Blok je vsekakor bloški smučar, vendar gre tu za tehnični predmet, ki naj ne bi sodil v grb. V grbih so pretežno upodobljene živali (orel, lev, ris ipd.). Za Bloke in tudi za njihov obstoj je bil včasih zelo pomemben bloški vol. Tudi Auerspergi – Turjačani so imeli v grbu tura – divje govedo. Na Blokah so imeli številne posesti. To sta le dve od mnogih idej.«

Saj ima občina Idrija v svojem grbu »škarfja« (natakarja), Litija pa čolnarja, ipd. Pa tudi ostali slovenski grbi se ne ravnaajo ravno po heraldičnih pravilih.

Če pa bi se radi ravnali po pravilih heraldike (znanost, ki se ukvarja z nastajanjem grbov, s pravili za njihovo sestavljanje, razlago pomena figur v grbih), vam prilagam osem temeljnih heraldičnih pravil, ki jih je zbral Miloš Čirič v knjigi Heraldika.

Odšla si tiho, kakor si živela,
prehitro si nas zapustila,
v tistem grobu zdaj ležiš.

Zahvala

Ob izgubi tete

**SLAVKE KNEŽEVIČ
roj. ANZELJC**

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za iskreno sožalje, za podarjeno cvetje in sveče. Enako se zahvaljujemo vaškemu odboru in borcem NOV za poslovilne besede ter pevcem iz Nove vasi za poslovilne žalostinke. Iskrena hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo spoštovali, ji pomagali v kratkotrajni bolezni ter jo spremili na zadnji poti.

Sestrična Pepca, nečakinja
Jana in nečak Dane

Prvo pravilo pravi: niti en grb ne sme biti enak drugemu, ampak se mora razlikovati, četudi le v detajlih.

Drugo pravilo: ena družina, eno mesto ali država ne sme hkrati imeti več kot en grb.

Tretje pravilo: v heraldiki je dobro le tisto, kar je heraldično pravilno.

Četrto pravilo: vsak grb ima desno in levo heraldično stran, ki se določa po tistem, ki nosi ščit, in ne po tistem, ki ga gleda. Desna (prednja stran) je pozitivna, leva pa negativna.

Peto pravilo: obstajajo samo štiri heraldične barve: rdeča, modra, črna in zelena ter dve kovinski barvi, zlata (rumena) in srebrna (bela). Omenjene so še tri pomožne barve: vijolična, oranžna in rjava.

Šesto pravilo: poševno postavljen ščit v grbu pomeni, da gre za zelo star grb.

Sedmo pravilo: poševno potegnjene črte, lente ki tečejo od leve na desno, ponazarjajo grbe nezakonskih otrok.

Osmo pravilo: pri združevanju grbov dveh držav ali dveh družin je grb zmagovalca v sredini ščita, premaganca okrog, medtem ko je grb žene na levi strani ščita ali v spodnjem delu. Popoln grb predstavljajo: ščit, šlem, šlemno pregrinjalo in šlemni okras, glavni del grba pa ščit z grbovno podobo.

Predlagam, da je v grbu **bloški smučar**: Če pogledamo

knjige, ki opisujejo našo Slovenijo, so v njih bloški voli in njihova preprodaja ter pomen za Bloke opisani v dveh do treh vrsticah, medtem ko je bloški smučar – bloško smučanje predstavljeno vsaj na pol strani.

Po drugi strani pa se ne ve, če ni smučanje starejše kot voli. Mimi Urbanc na dveh straneh v knjigi Slovenija – pokrajine in ljudje pod naslovom Bloke – zibelka slovenskega smučanja, omeni tudi: »Prvi ohranjeni zapis o bloškem smučanju iz leta 1689 je izpod peresa Janeza Vajkarda Valvasorja (1641–1693). V znamenitem delu Slava vojvodine Kranjske ugotavlja, da v drugih alpskih deželah smučanja še ne poznajo. Na Blokah so verjetno smučali že nekaj stoletij pred omenjenim zapisom.«

Če pa bi imeli v grbu vola, v šali rečeno, pa tudi ne bi bil zadovoljen, da bi si o nas Bločanih mislili, da smo še v grb dali to, kar smo.

Lep pozdrav
Bojan Pakiž

Bloška s(r)amota

Prvič sem slišal o možnosti nastanitve beguncev v vojašnici v Velikih Blokah neki večer na televiziji. Takoj sem se vprašal, kako bodo na to reagirali Bločani. Možna sta se mi zdela dva razpleta: ali bodo ležerno in nezadovoljno brundali v brado in pustili, da se begunce naseli ali pa bodo neargumentirano, neorganizirano in besno nergali in pokazali vso svojo zaplankanost in ksenofobijo (gr. *xenos* – tuj, gr. *phobos* – beg, strah pred).. Zgodilo se je drugo. V medijih smo tako lahko slišali in prebrali številne polresnice, puhlice in laži. Bločani so se izkazali kot popolnoma nezreli sogovorniki, nezmožni premagati globoko zakoreninjene predsodke. Ob tem se niso zavedli, da so ujetniki medijev, ki iščejo afero, naslov, ki se prodaja.

Izkoristili so priložnost za izbruhe samopomilovanja, se predstavili Sloveniji kot mučeniki

in žrtve. Na Blokah sta svoboda in telefon v zadnjih letih pridobljeni dobrini... Bločanom jo je življenje močno zagodlo. Ob vsem tem se niso niti slučajno zavedli, da se smešijo in da pljuvajo v lastno skledo.

Namesto da bi pretehtali pozitivne in negativne strani nastanitve beguncev, nastopili z argumenti za in proti in z lastno rešitvijo reševanja vojaških objektov na Blokah, so verjetno za lep čas zapravili priložnost za koristno izrabo teh objektov. Namesto da bi videli v taki rešitvi tudi delovna mesta, med njimi kar nekaj za ljudi z visoko izobrazbo, bodo še naprej jamrali, da mladi uhajajo v mesto, da se Bloke praznijo...

Po drugi strani se seveda Bločani vidijo kot neoporečna družba, v katero nikakor ne spadajo begunci, izgnanci, zavrženi od lastne države. Radi bi pač obdržali status devišstva in hkrati ostali na razvojni stopnji pubertetnika. Na Blokah ni problemov sodobnega sveta in zato ne želimo sprejemati nikakršnih »klicenoscev«, od turistov naprej. Nevarno zatiskanje oči, ki nam onemogoča pravočasno in zrelo odgovarjanje na »infekcijo«.

Svet se vrti, Bloke pa so statične. Predvsem zato, ker ni dotoka novih idej, ker se drugačnost enači z norostjo.

Ob takem razmišljanju se bodo Bločani počutili vse bolj opeharjene in pozabljene. Razlogov za samopomilovanje bo vse več, publika, ki mu bo nasedla, pa bo vse ožja.

Črtomir Praprotnik

Bločan in njegov vol

Zelo mi je všeč »Bloški korak«. Vsega preberem, to je nekaj vredno, da je iz domačega kraja. Hvala Vam.

A nekaj pa mi ni po volji, ko piše Lavrič D. in Alojz, kako so »futrati« vole. Zdi se mi, da je to pisanje bloškega kmeta pokazalo preveč v slabi luči. Pri nas nismo tako »futrati«. Ata je že dal eno pest

Zahvala

Ob smrti našega dragega ata

ANTONA MODICA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se od njega poslovili in ga pospremili na njegovo zadnjo pot k svetemu Mihaelu.

Posebna zahvala sorodnikom, gasilcem PGD Velike Bloke, govornikoma in gospodu župniku.

Vsi njegovi

soli, da je vol bolj pil, potem pa še malo pese, a da bi ga strojil že prejšnji dan in pustil brez vode, ne – to je pa že mučenje. Da bi pa še s palico drezal vanj sol, to je pa nemogoče, saj bi mu lahko požiralnik »fiderbal«.

Tudi to je zanimivo, kako je ta bloški kmet stal vse dopoldne s temi volmi na sejmišču v vročini ali dežju. Pa so prišli kupci z mešetarji pa še kdo z njimi in so se »žezali« in norce brili iz teh volov. Potem so le odkupili kakšen par: Pa je moral biti res lep ali pa so kupili od svojih zancev in prijateljev. Ni bilo lepo in prijazno gledati ta trud.

Nekoč je moj ata gonil vola iz Bučke in mu je po poti vol opešal in ni mogel več naprej. Šel je k neki hiši in prosil, če mu dajo malo kruha, češ da mu je vol »spešal« in ne more več naprej. Gospodinja je rekla: »Kruha nimamo, imam pa krompir v oblicah, ravno ga kuham za večerjo.«

Ata je odvrnil: »Potem bo pa vaša družina brez večerje.«

»O, nič zato,« je rekla gospodinja, »bom pa drugega dala kuhat.« Vol je pojedel te oblice in je potem lahko šel spet naprej.

Mnogo je doživel bloški kmet trpljenja, prej ko je prignat živinče do doma. Veliko je takih zgodb, naj še kdo kaj napiše, da bo vedel mladi rod, kako se je živelo in matralo, pa je bilo vse bolj dobre volje in srečno kot zdaj, ko je vsega zadosti.

Lepo pozdravljam vse, ki delate in pišete pri Bloškem koraku.

Pripis uredništva: Uredništvo je dobilo gornje pismo žal brez podpisa. Čeprav nepodpisanih člankov ne objavljamo, smo se zaradi zanimive vsebine odločili napraviti izjemo. Predpostavljamo, da se je avtor članka le pozabil podpisati in ni bil vzrok strah pred odgovornostjo, ker si je upal povedati še drugačno resnico.

Glavni urednik Stane Korenjak

Zahvale in čestitke

Ob iztekajočem letu se uredništvu iskreno zahvaljujemo za vse prijetne trenutke ob branju glasila »Bloški korak«.

V novem letu 2001 pa želiva vsem skupaj veliko sreče in da bi se vam izpolnilo čimveč želja v poslovnem in osebnem življenju.

Vida Filipčič in Lija Vidrih s svojimi, Cerknica

Tudi jaz sem med tistimi zunaj živječimi Bločani, ki bi rada redno prejemale vaše glasilo »Bloški korak«, enkrat za nas, ki smo stari Bločani – tam rojeni.

Ker pa nas bo verjetno vedno več takih zunanjih prosilcev, bo nastala finančna obremenitev za občino Bloke, zato vam predlagam, da za nas Bločane, ki ne živimo več v občini Bloke, uvedete naročnino, ki jo bomo zelo radi plačevali.

V upanju, da ustrezete moji želji, vam želim uspešno delo in lep pozdrav.

Marija Vesel, Ljubljana

Zahvaljujem se vam za pošiljanje občinskega lista »Bloški korak«. Prosim, pošljite mi tudi št. 4/2000. Želela bi poravnati svoj dolg. Prosim, sporočite mi dolžni znesek za leto 2000 in za 2001. »Bloški korak« mi pomeni vazo z mojimi Blokami, ki so bile in bodo moj pravi dom.

Priporočam se in zahvaljujem!

Meri Boštar-Srnel, Kranj

Prav lepa hvala za lep »Bloški korak«. Že zdaj se veselim novega.

Celemu uredništvu in vsakemu posebej želim vsakovrstnega zadovoljstva v novem tisočletju.

Jože Ivančič

Prisrčna hvala za poslani Bloški korak! Srčno upam, da bo še vsak naslednji izvod »prikorakal« na Pohorje in mi prinesel nekaj bloške energije.

Ne samo prijeten, kar naravnost ponosen občutek obdaja človeka, ko prebira časopis, ki je nastal doma – doma na Blokah.

Iskrene čestitke vsem, ki ga ustvarjate! Lepo se bere, veliko pove, skratka, ima dušo!

S spoštovanjem,
Marija Drobnič, Veliko Tince

Bloški korak do Kranja lahko rečem, da je hitrejši od zvoka. Pridem domov in vidim na mizi veliko kuverto, na kateri piše Občina Bloke. Takoj se mi je zazdelo, kaj bi to moglo biti. Na hitro odprem in vidim dva izvoda glasila Bloški korak. Nisem mogel verjeti, da sem dobil časopis že poldrugi dan za tem, ko sem Vam poslal pismo, v katerem sem vas prosil, če mi lahko pošljate Bloški korak, ki ga bom z veseljem pričakoval in prebral. Jaz se Vam iz srca zahvaljujem za Vaš trud in Vašo dobrosrčnost, da mi glasilo

pošiljate na moj naslov v Kranj.

Še enkrat iskrena Vam hvala. Vsem Vam in vašemu uredniškemu odboru pa želim polno zdravja, sreče in veselja ter veliko uspeha pri delu in oblikovanju vseh izvodov Bloškega koraka.

To Vam želi stari Bločan z Gradiškega.

Alojz Intihar, Kranj

Silvestrovanje v

Grabnu

Vsem dajemo na znanje, da se pripravljamo praznovanje, ko leto z ničlo gre v nič.

Nas vse zapeljal je hudič, da se zabavali bi radi, ne da bi čakali pomladi.

Zato zberimo se na cesti tam, kjer ta deli pomembni mesti: Mramorovo, Trojico! Napravimo si veselico!

S seboj pa treba je prinesiti: udobno, močno obuvalo, da plesov nekaj bo prestalo, mogoče nekaj kruha, prest, pa lešnikov za dobro pest.

Za močo morali bi poskrbet' vsi, ki jim je potoček svet, saj brez potrebnega močila, ga žeja naša bo izpila.

Zato obljubimo si sveto: Dobimo se med osmo in deveto! Grabenski

Temu vabilu se nista odzvala le Seljakova, ki ju je bolezen priklenila na posteljo! Vsi drugi so prišli, tudi otroci in nekaj gostov iz Ljubljane. Vsi smo se počutili kot eno. Pričakovanje novega leta je popestrila pesem, dvoje harmonik, domača hrana, veliko pravih bloških iskrih domislic in čudovit občutek, da smo prijatelji.

Zahvaljujemo se občinskim možem, ki so nam v lanskem letu asfaltirali cesto in s tem naše prijetno druženje še obogatili.

Janez Mramor

Obrazi

Bloški obrazi so žalostni, besni, razočarani, zaskrbljeni, nejevoljni in resni.

Bloška idila slovenski je čar; Bločani varujejo podedovani jim dar.

Priseljevanje tujcev Bločani ne sprejemajo; premajhna je bloška vas, za tuj, neznan obraz.

Razsodna država vasi s tujci ne naseljuje; carina, policija in vojska naj državne meje varuje.

Z Velikimi Blokami ne bo nihče barantal; v bran Bloški planoti, Bločan na straži bo stal.

Bločani tujega nočejo, svojega nikomur ne dajo, oblast naj tujce vrne tja, od koder so doma.

Minister Bohinc, to ni ksenofobija ali bloška demagogija; Bločani si samo želijo, da varno in spokojno živijo!

Tone Frantar, Krušče

Generacija »50«

Gre za enega redkih letnikov na Blokah, ki se v pol stoletja dolgem obdobju še nismo uspeli srečati na obletnici osnovnošolske valet. Mislim, da je bil ta letnik v povojnem času najštevilčnejši, saj nas je bilo za dva polna razreda, kar pa niti ni čudno, saj smo generacija svobode. Poizkusov, da bi se srečali, je bilo sicer že več, kot kaže pa gre tokrat zares.

Brezpreklicno je pri Miklavčiču v Velikih Blokah rezervirana večerja v soboto, 26. 5. 2001, ob dogovorjeni uri, na katero smo vabljeni vsi, ki smo skupaj drgnili šolske klopi in pa seveda tudi naši dragi učitelji.

Zaradi pomanjkljive evidence o naslovih, priimkih itd., prosimo vse, ki vzdržujete medsebojne stike, da posredujete informacijo o tem tudi tistim, ki mogoče ne bodo formalno obveščeni in naj zato zanje velja vaše povabilo. Z organizacijo srečanja se trenutno ukvarja organizacijski odbor v sestavi: Ivan, Miro in Rado. V kratkem pričakujte navezavo stikov, saj vas bomo prosili za potrditev udeležbe na srečanju.

Lep pozdrav in kmalu na snidenje!

Nagradna križanka

Na uredniški odbor je prispelo veliko rešitev. Reševalci so nas opozorili na dve napaki pri sestavljanju križanke, zaradi katerih se le-ta ni dala pravilno rešiti. Ker je avtorici križanke očitno ponagajal »tiskarski škrt«, se vsem reševalcem iskreno opravičujemo. Uredniški odbor pa se je kljub temu odločil, da nagrade podeli. Nagrajence je tako izžrebal iz vseh prispelih rešitev.

- Prvo nagrado; družinsko kosilo v gostilni Miklavčič v Velikih Blokah dobi Jana Skuk, Dovce 20, 1381 Rakek.
- Drugo nagrado; kosilo za dve osebi v penzionu Slamar v Novi vasi prejme družina Meden, Velike Bloke 37, 1385 Nova vas.
- Tretjo nagrado; servisno vzdrževalno storitev v avtoservisu Kia–Kraševac Studenec na Blokah dobi Vida Filipčič, Notranjska cesta 38, 1380 Cerknica.

Ostali brez nagrajenja.

V prejšnji številki je bilo na 22. strani objavljeno nagradno vprašanje, na katerega pa žal nismo prejeli nobenega odgovora. Tako tudi ne moremo podeliti obljubljenih nagrad v obliki lepe ilustrirane knjige o Martinu Krpanu. Kot kaže je bilo nagradno vprašanje pretežko ali pa morda bralci ne hranite starejših števil glasila.

Kakor koli že, nagrada ostaja uredništvu, kar pa tudi ni tako slabo!

Še ena sejmarska in jajca

Tone se je zgodaj odpravil na semenj v Novo vas, žena je v štali še molzla. Tone je šel po bližnjici po bregu navzdol, ko je žena prišla iz štale.

Zaklicala je za njim: »Pa si kaj fruškou?«

»Malu mlajka sem spil. Buom pa pr Grabiši v Novi vasi en golaž pomalcou.«

»Pejdi nazaj! Ti buom enu jajce na oku ubila, buoš laže huodu.«

Velikonočna spoved

Včasih je bila spoved za veliko noč skoraj obvezna.

Pa je na Radleku Žnidarjeva Mica vprašala soseda Elnička, ko sta se srečala: »Jože, si že bil pri spudi (spovedi)?«

»Nak, najsem bil. Pa tudi ne grem. Kaj buom hodu sam sebe osirat, saj me zadost drugi. Pokuro pa toku al toku dajlam, saj imam pet žensk pri hiši.«

Zamujanje

Borovcov ata Jože je imel navado, da je šel od maše takoj po obhajilu. Ni čakal zadnjega evangelija, ki je bil včasih zaključek maše. Na cerkvenem pragu pri Fari je pa srečal Žgajnarco od Krampljev, ki je šele prišla k maši.

»Glih prov ste prišli, mati!« je rekel.

»O, čast bod' Bogu!«

Pa se je obrnila in sta šla skupaj vsak proti svojemu domu.

Slinavka in parkljevka

Tudi na Blokah je. Včasih so Bločani dejali, če so videli preveč »popleskano« žensko, da ima ti dve bolezni.

Slinovko ima tista, ki je »prav fajn našminkana«, parkljevko pa tista, ki ima »fajn pofarbane nohte.«

Parkljevka

Pri Borovcu v Novi vasi so pričakovali, da se bo krava telila. Za take prilike so vaščani in okoličani vedno klicali Udinovega Korleta, ki je bil v teh stvareh izkušen.

In so poslali enega od otrok, ki mu je sporočil, da se bo pri Borovcu krava telila. Zmeraj je takoj prišel, pa naj je to bilo podnevi ali ponoči, v petek ali svenek. Tokrat ga pa ni bilo. Borovčevi so ta porod nekako sami srečno rešili. Čudno se jim je pa le zdelo, zakaj Korleta ni bilo. Šele pozneje so to izvedeli.

Korleta ni bilo zaradi parkljevke. Na Blokah se je namreč razširila vest, da je pri Borovcu parkljevka. Ampak ta parkljevka je bila v zadružnih hlevih Pri Borovcu pri Karlovcu in ne pri Borovcu v Novi vasi.

*Lepe, debele in trdne pirhe,
pa da bi jih veseli in zdravi
uživali
vam želi v Bloškem koraku
Obloški Tonček*

Bloški korak, glasilo občine Bloke

Odgovorni urednik: *Stane Korenjak*; Uredniški odbor: *France Škrabec, Milena Mišič, Rado Ponikvar, Tone Urbas*; Lektoriranje: *Marija Korenjak*
Oblikovna zasnova, računalniška grafika in stavek: *Simon Korenjak*; Izdelava filmov in tisk: *Čukraf Postojna*

Izdaja Občina Bloke, naklada 800 izvodov. Glasilo prejmejo brezplačno vsa gospodinjstva v občini.

Naslov uredništva: Občina Bloke, Bloški korak, Nova vas 4a, 1385 Nova vas; bloski.korak@email.si.

Kovinoplastika Lož d.d.
 PE Gradbeni elementi
 Nova vas 57, 1385 Nova vas
 Tel: 01 70 50 600
 01 70 50 610
 Fax: 01 70 50 616
 www.kovinoplastika.si

Okna in vrata
 z dolgo življenjsko dobo,
 energetske varčna in
 varna pred plenilci.
 Kredit T+0%.

Velika izbira kakovostnih
 strešnih oken ROTO.

© Kovinoplastika Lož d.d. Nova vas 57

O, kuža.

novolit d.d. NA BLOKAH

DOLGOLETNA TRADICIJA IZDELOVANJA MEHANSKO TRDNE TOPLOTNE IZOLACIJE V GRADBENIŠTVU

Podjetje Novolit ima tolgoletno tradicijo izdelovanja **KOMBI** plošč, pri katerih je toplotno izolacijski material stiropor (kombipor) ali mineralna volna (kombivol), so z ene ali obeh strani obložene z lesno volno.

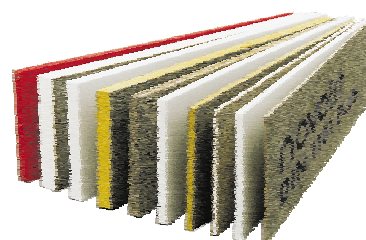
KOMBI plošče so odlični toplotni izolator, v primerjavi z drugimi toplotnoizolacijskimi materiali pa imajo te plošče večjo mehansko trdnost in odpornost na udarce. Odlikuje pa jih tudi velika oprejemljivost na cementne malte in betone. Še na eno pomembno lastnost ne smemo pozabiti - so negorljive oziroma težko vnetljive (**B1 po DIN 4102**).

Zaradi toplotne izolativnosti, trdnosti, oprejemljivosti za malte in enostavne obdelave se **KOMBI** plošče uporabljajo predvsem za izolacijo zunanjih zidov.

Znano je, da prehod toplote in padec temperature poteka predvsem preko zunanjih zidov. Kjer ni izvedena toplotna izolacija poteka linearno, takoj pa, ko uporabimo toplotno izolacijo se prehod toplote enormno zniža. Praktično 80% temperaturnega padca se izvrši v plasti toplotne izolacije. To pomeni, da je ob izvedbi toplotne izolacije na zunanji strani zidu le-ta pozimi topel, poleti pa se ne pregreva. Na tak način se ob močno znižanih toplotnih izgubah in s tem rabi energije za ogrevanje, izboljša tudi bivalno ugodje saj toplotna izolacija preprečuje velika nihanja temperature v prostorih.

Pri nakupu **KOMBI** plošč moramo od prodajalca zahtevati certifikate o ustreznosti plošč, saj si boste le s kvalitetnimi ploščami zagotovili kvalitetno izvedbo ter prihranili čas in denar.

KOMBI plošče

STIROPOR

KONTROLA KAKOVOSTI:

GRADBENO TEHNIČNA TRGOVINA
V NOVI VASI na BLOKAH
tel: 7050 357 ali 7050 300

ZELO UGODNA PONUDBA:

Rotacijska kosilnica BCT 404	470.049,00SIT
Zamrzov omara Gorenje F24C	73.304,00SIT
Motorna žaga Dolmar 120SI	112.699,00SIT -20%
Kosilnica nahrbtna kawasaki	85.528,00SIT
Trosilec za gnojilo FERTI 400	46.172,00SIT
Plug dvobrazdni IMT 756/2VK	115.953,00SIT
GUME za avtomobile , traktorje in tovornjake	
FASADE - JUB, TERRA, BAUMIT, ...	

Nova vas 56 1385 Nova vas na Blokah; Tel:01/70 50 300; Fax:70 50 330
 E-mail: novolit@novolit.si; Web: <http://www.novolit.si>

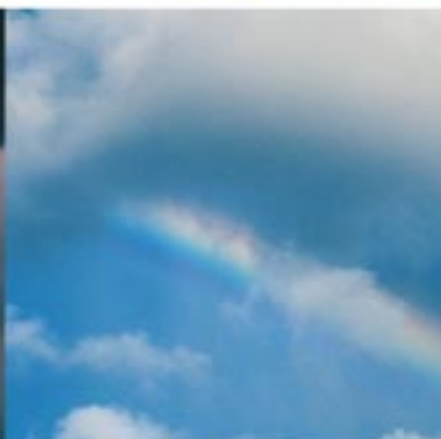

novolit
 podjetje za proizvodnjo
 izolacijskih izdelkov d.d.

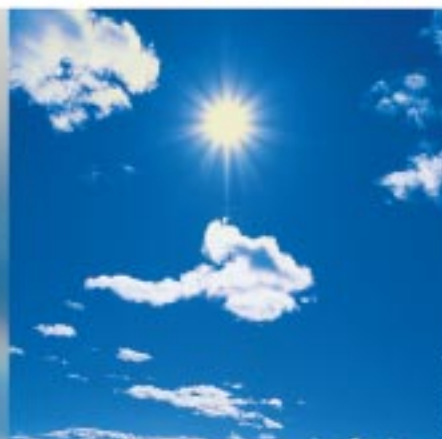
Kakšno prihodnost boste izbrali?

Samo z obveznimi prispevki za pokojnino?

Z dodatnim pokojninskim zavarovanjem?

Tudi z rentnim varčevanjem?

Rentno lahko varčujete z mesečnimi vplačili ali enkratnim plogom denarja od 5 do 20 let. Privarčevani denar in obresti vam bomo izplačali postopno z rentami, v enkratnem znesku ali kombinirano. Kot sodobna in močna banka s tradicijo vam zagotavljamo varno in zanesljivo naložbo vašega denarja. Pravočasno poskrbite za svojo prihodnost.

Za storitev se lahko odločite tudi v bankah bančne skupine NLB: Banki Domžale, Koroški banki, Pomurski banki, Banki Velenje, Banki Zasavje.

Ljubljanska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana